خۆکوشتنێک لە پایزدا

[illegible]

زمناکۆ بورهان قانع

چاپی یەکەم

2005

سلێمانی

[illegible]

[illegible]

خانەی چاپو بڵاوکردنەوەی قانع

خۆکوشتنێك لە پایزدا

زمناکۆ بورهان قانع

سلێمانی .... چاپی یەکەم 2005

- **کتێب: خۆکوشتنێك لە پایزدا**

- **نووسەر: زمناکۆ بورهان قانع**
- **تایپ: نسار غفور رشید**
- **هەڵەچن: ڕێگا فریا**
- **وێنەی ناوەوە: هونەرمەند کۆسار جەلال**
- **دیزاین: ئازاد حاجی**
- **سەرپەرشتیاری چاپ: ئەرکان ئیبراهیم**
- **چاپی یەکەم: سلێمانی 2005**
- **چاپخانە: خانەی چاپو بڵاوکردنەوەی قانع**
- **تیرا ژ: 1000 دانە**
- **نرخ: (3000) دینار**
- **ژمارەی سپاردن: ژمارە ( ) ی ساڵی (2005) ی وەزارەتی ڕۆشنبیری پێدراوە..**

لە بڵاوکراوەکانی خانەی چاپو بڵاوکردنەوەی (قانع)ە و مافی لەچاپدانەوەی پارێزراوە

پێشکەشە بە:-

هەموو مرۆڤێکی تێکشکاو لە ژیان...

زمناکۆ

چەند پەیڤێك بۆ سەخافەتی ژیان:-

- **من لەسەرەتاوە بە وەڕسیی لە دایك بووم.**

- بۆدلێر -

- **من لەماڵێکدا دەژیام کە ئیشتیهای خواردنی تێدا نەمابوو هەربۆیە هەمیشە قەفەزێکم دەبینی بەشوێن باڵندەیەکدا دەگەڕا.**

- فرانتز کافکا -

- **هیچ هێزێك من لەخەو هەڵناسێنێت.**

- ساموئێل بیکێت -

- **وەك ئاژەڵێکی زامدار خۆم دەگەیەنمە ژوورەکەم.**

- فێرجینیا وۆڵف -

- **ئێمەی مرۆڤ گومناوێکین لە دنیایەکدا کە داوێکی بێشوماریان لەبەر دەممماندا ناوەتەوەو ڕووبەڕووبونەوەمان تەنیا لەگەڵ پووچیدایە.**

- سادقی هیدایەت -

- **پێویستە لەسەر هەموومان کەبەیانیان لەخەو هەڵدەستین یەکی بۆقێك قووت بدەین.**

- گۆستاف فلوبێر-

- **بە هیچ جۆرێك ئینتیمام بەم ژیانە سەخیفەوە نی یە.**

- ئەدامۆف -

- **لیوان لیوم لە ئازارو ترس‌و سەخافەت.**

- ئێدگار ئالان پۆ-

- **باسی ئومێدم بۆ مەکە، ئومێد میتاڵێکە بەدەگمەن زرینگەی دێت.**

- بەختیار عەلی-

- **درەختەکان گەشن، مرۆڤەکان سیس.**

- فەرهاد پیربالْ-

"وەك ئاژەڵێکی زامدار خۆم دەگەیەنمە ژوورەکەم"

خۆ کوشتنێک لە پایزدا

مرۆڤەکە هەمیشە باسی خۆکوشتن دەکات کەچی تا ئێستا هەناسە ئەدات، سەیرە!! تاكو تەنهاو بێ پشتو پەنایە، لەزەمەنێکی نادیاردا دەژی، گومناوێکەو لەبەردەم ژیاندا پەکی کەوتووە، کابووسو وەیشوومەیەك هەمیشە بینەقاقای گرتووەوپڕی کردووە لە گومانو ئاشووب، تۆسەیری ئەم دڵەڕاوکێ یە بکە!! باشە کەژیان هێندە ناشرین بێت ئیتر بۆ خەون بە خۆشگوزەرانی یەوە ببینین؟؟

ئەو (بە واتایەکی تر ژیان) هەڕەشەیەکی بێ پایان لە مرۆڤەکە دەکاتو تووشی دڵەڕاوکێ یەکی سەختی دەکات، دەبینین ئەو مرۆڤە کەلەپچە کراوە هەمیشە ڕادەکاتو تووشی تەنگە نەفەسی بووە!!..

من وەك خۆم هەموو بەیانی یەك ئەو بۆقەم خواردووە کە (گۆستاف فلۆبێر) پێمان دەڵێت بیخۆن، کەلو پەلو شتومەکی ماڵەکەشم وەك کەلو پەلو شتومەکی ماڵەکەی (ڕۆدریك یووشەر) بێزاریو پەژمووردەیی خۆمیان وەرگرتووە، هەمیشە لە پەلەقاژەیەکی بێ مانادام، هیچ نەبێت بۆ جارێکیش لەماڵەکەی (فڕانتز کافکا)دا نانم خواردووە چونکە ماڵەکەی منیش وەك ئەو ئیشتیهای خواردنی تێدا نەمابوو، ئینجا وەرە تەماشای ئەو قەفەزە بێ مانایە بکە کەچۆن دوای باڵندەکە کەوتو خستیە ناو خۆیەوە، باڵندەکە نائومێد بوو لە فڕین، لە ماوەیەکی کەمدا سەرکوت کرا، باڵندەکە درکی بەوە کردبوو کە ئەو ژیانە پووچەی تێیدایەتی چی دی ناتوانێت بە پەلەقاژەکردن خۆی دەرباز بکات لێ ی، ئیدی هیچ شتێك دڵی ئەو باڵندەیە خۆش ناکات کە هێمایە بۆ هەموو مرۆڤێك.

زمناکۆ بورهان قانع

من وەك زمناکۆ دوای ئەوەی کەبێهۆش بوونو بەدمەستی تەواوی ژیانمی داگیرکرد هەوڵم دا وەك (ئێگار ئالان پۆ) لەسەر کورسی یەك دابنیشم کحول بنۆشمو لە بیستوسێ ساڵی یەوە هیچ کەسێك نەناسمەوە بەڵام ئەوا ئێستا تەمەنم بیستوحەوت ساڵەو بەداخەوە هەندێك لە هاوڕێکانم دەناسمەوە، هەمیشە وێنەیەکی پووچ بەژیان دەبەخشم، ژیانێك کە خۆشم نازانم بۆچی هاتوومو چی دەکەم؟؟!! من تازە گیرۆدە بووم لەبەردەم ژیانداو ڕێگای هەڵاتنم لێگیراوە هەمیشە لە دڵەڕاوکێو ترسدا دەژیمو هەڕەشەکەی باوکی کافکام بیردەکەوێتەوە کە بە کافکا دەڵێت:- وەك ماسی یەك سکت هەڵدەدڕم.

ژیانی مرۆڤەکە لە کوندەپەپووە کوێرەکەی (سادقی هیدایەت) دەچێت کەچی بە درۆوە دڵی خۆی خۆشکردووە، گومڕاو ئازار چەشتوو وتێکشکاوە بەڵام هەستی پێناکاتو زۆربێ شەرەفانە حەز لەژیان دەکات، ژیان قەشمەری بەو دەکات کەچی ئەو خۆشیدەوێت!! وای چ مەخلوقێکی گەمژەو دەستخەڕۆیە وای!!..

گەرلەم خورافاتە هیچوپووچەش هەڵاتینو لە شێتخانەیەکدا خۆمان دۆزی یەوە دڵنیام کەلە فەرامۆشی بوونوگوێ پێنەدانو ڕقوکینەدا دەمرین، کەواتە هەوڵەکان بۆدەربازبوون هەمووی بێمانان، هیچمان ناوێت تەنها ئەوەندەی کەلەم کۆمیدیایەدا قبوڵ بکرێین کەناوی ژیانە، هەروەکو لەکۆنسێرتی خۆکوشتندا دەڵێم:- جەستەمان لە قاڵب دراوەو نازانین بۆ کوێ دەڕۆین؟؟ تەنهاو بێزارو ووردوخاشین خۆمان بەکارێکی پووچەوەخەریك

کـردووه کـه ئـەویش نـاوی ژیانـە، زینـدەگی فێڵێکی گەورەیـە لـە مـردنو پێکەنینێکی ساختەیە بەرامبەر بە هەستێکی یەقین.

تۆ بزانەکافـکا چۆن سـەرپێچی دەکات:- من شێت ئاسا لە هەموو لایەکەوە پردەکان وێران دەکەم هەمووان دەکەم بەدوژمنی خۆمو قسە لەگەڵ کەسدا ناکەم!!

ئـەی بـزانـە (کـیـرکـەگـــۆر)چـــی دەڵـێـت:- لەسـەرەتای لـە دایـك بوونمانەوە ئێمە بـە کۆمـەڵێك فـەرمانی سـەرمۆرەوە بـۆ سـەفەری ژیـان نێردراین، یەکەمین شتێك کەدەبێت تێبگەیت ئەوەیەکە تێناگەیت..

مرۆڤەکە پاش ئەوەی بوو بە پیاوێکی ئـەقڵ دۆڕاوو پەرێشان حاڵ، ژیـان وەك سـەگێکی تۆپیـو لێ ی دەڕوانـیو دەیخـزانده کـونـجە تـاریکـەکـانـی خۆیەوە، بـۆ ئەبەد لەو کونجە ڕەشە نایەتە دەرەوە، مرۆڤەکە بـە خۆکوشـتن ڕزگاری دەبێت بەڵام نازانم تا چەند ئەو بڕیارە ڕاستە کەئەو ئەیدات؟؟.

لە (e-mail)ێکمدا بۆ گەورە ڕۆماننوسی بەڕازیلی (پاوڵۆ کۆیلۆ) باسم لـەو بێـزاری یـەی خـۆم کردبـوو ئـەویش لـە وەڵامــدا نووسـیبوی:- (بـەڕێز زمناکۆ هەمـیشە دوای خەونـەکانت بکـەوەو بــە ئیمانـەوە بجەنگـە بۆیـان).. تائێستاش ئەو ئـیمـانـە لای من دروست نەبووە، تراژیـدیـاکە لێـرەوە دەست پێدەکات، لەگەڵ مندا تەماشاکەن!!..

زمناکۆ بورهان قانع

ئێوارەیەکی / 2005

كۆنسێرتی خۆ كوشتن

بۆ یەکەم جار بوو لەژیانمدا سەردانی وڵاتێکی ئاوها حەزین بکەم، ئەو کۆمارە هەموو بیرکردنەوەی ژیانمی گۆڕی، ئەوێ میرنشینێك بوو لە بێدەنگی، مەملەکەتێك بوو لەحوزن و ئەسەف، بیلادێك بوو لە غەم و غوربەت، نیشتیمانێك بوو لە بێزاری .

بە عیشقی ڕۆژی ئەزەلەوە چووم بۆ بەدەستهێنانی ژیانێکی سەرمەدی کەچی خلودم نەبینی، من بۆ ئەوە چووم کە گوێم لەناڵەی مرۆڤە مەستەکان نەبێت کەچی ئەوێ مەیخانەیەك بوو لە هاوار ...

ئەو ئێوارە غەمبارەی پاییز بەتەنها لەکۆڵانە ڕەنگ پەڕیوەکانی ئەو شارەدا پیاسەم دەکرد، بەسەر شەقامە خواروخێچەکەی ئەو شارەدا دەڕۆیشتم و خۆمم دەبینی بووم بەجاڵجاڵۆکەیەکی ترسناك، بەدرێژایی ئەو شەقامە غەمگینەدا هیچ شتێکم بەدی نەکرد جگە لەپەیکەرێك کە سەری سەرۆکەکەیان بوو بەڵام پڕی بوو لە ڕیقنەی کوکوختییە مەینەتبارەکان، سەرتاپای جەستەم نغرۆ بوو لە بۆنی خوێن، ئاشنا دەبووم بە کووچەی غەمگین و هەمیشە بۆنی خوێنم دەکرد، دەریایەکم بەدی کرد پڕبوو لە کالیبتۆسی زەرد هەڵگەڕاو، ئەو کۆمارە عەریسی تیا نەبوو هەموویان هاوسەری بێزاری بوون، لەو خاکەدا تە نها شەقایق دەڕوا چونکە هەموو چەم و ڕووبارەکانی خنکابوون لە خوێنی مەیوودا، ئاسمانی ئەو مەملەکەتە سەدایەك بوو لە قاڕەقاڕی قەڵە ڕەشەکان، نیشانەی ڕەشبینی و بەدبەختی لەهەموو کوچەکانیدا بەدی دەکرا خیابانەکانی ئەو میرنشینە لە دڵێکی قەتیس دەچوون، بولبولەکانی ئەوێ بووبوون بە پەڕەسێلکەیەکی دڵتەنگ و بێ سەمفۆنیا .

ناخود ئاگا لەبەر خۆمەوە وڕێنەم دەکردو تەعاروفم لەگەڵ گرمەی سەحابێکی خۆڵەمێشی دەکرد، هەندێك جار لوورەی گورگەکان و هەندێك جار وەڕینی سەگە لاتەکان دڵنەواییان ئەدامەوە کە ئەم شارە ئاوەدانە .

پاش ماندووبونێکی بێ ماناو گەڕانێکی بێهودە بەدوای مرۆڤدا، پاش ئەوەی هەستمکرد بینینی مەردوم بۆتە کارێکی مەحاڵ بڕیارم دا لە پەنای دیوارێکی ڕووخاودا کەمێك هەناسە سواری خۆم دەربکەم، لەو ساتەدا کە نوقمی بیر کردنەوەکانم بووم گوێم لە دەنگێکی سەیر بوو، دەنگێك تێکەڵ بوو لەبای پاییزو لوورەی گورگ و وەڕینی سەگ و قریشکەی هەورێکی تەنیا، وردە وردە دەنگەکە زیادی دەکرد تا ئەو ڕادەیەی گوێم لە چەپڵە ڕێزانێك بوو، دەست بەجێ دیوارە ڕووخاوەکەم بەجێهێشت و بەرەو لای دەنگەکە ڕۆیشتم، هەر کوچەی ڕەنگ زەردم دەبڕی و نەدەگەیشتمە جێ، هەر خیابانی زەبوونم تەی دەکردو شوێنی مەبەستم بەدی نەدەکرد، تا ئەو ساتەی گەیشتمە لای کەلاوەیەك، دەبینم حەشامەتێکی زۆر بێمانا لە مرۆڤی پرچ درێژو دان زەردو چلکن لەپیاوێکی خۆیان ئاسا کۆبوونەتەوەو چەپڵە بارانی دەکەن، حەزم دەکرد لەم کۆمیدیایە تێبگەم، کاتێك پرسیارم دەکرد کەس وەڵامی نەئەدامەوەو هەموویان بە واقی وڕماوەوە لە کابرایان دەڕوانی، خەریك بوو هەراسان دەبووم بۆ زانینی ئەو شتەی شاراوە بوو لای من و ئاشکرا بوو لای ئەوان، تا لەدواییدا چوومە لای پیرێکی کەنەفت و شکستە حاڵ کە لەسەر تەنەکەیەك دانیشتبوو کوللەو سیسرکی برژاوی دەخوارد بەقاپێك خوێنی پشیلەوە پێمگوت ؛ پیرە پیاو مەبەست چییە هەمووتان لێرە خڕبوونەتەوەو شوێنەکانی تری وڵات بووە بە سەحرایەکی

ڕووت ؟! ئەو ڕۆژە هەموان لە زمانی یەکدی دەگەیشتین، پیرە پیاو پاش ئەوەی قاپێك لە خوێنی پشیلەی نۆشکرد بێ ئەوەی بەرخورد لەمن بکات گوتی ؛ ئەو پیاوە چڵکنەی لەسەر دیوارە ڕووخاوەکە وەستاوەو بە دەنگێکی ماتەم قسەدەکات سەرۆکی ئەم ئیمارەتەیە بەبۆنەی جەژنی لەدایك بوونیەوە ئەم خیتابەی ئامادەکردووەو بۆ ئێمەی دەخوێنێتەوە لەبەر ئەوە بێدەنگ بە تاوەکو بزانم ئەو کابرا خانەدانە چ مژدەیەکی پێیە ؟!

سەرۆکەکەیان گوتار بێژێکی لێزان بوو، کاریگەری لەسەر دەروونی هەموویان دروستکردبوو بەدەنگێکی بەرز دەئاخافت و دەیگوت :

نە ڕۆژو نە مانگ بەتاریکی ئەم ڕۆژگارە ڕەشە ناوێرن، زۆر بە نائومێدییەوە دەڵێم ئێمە لەم ژیانەدا خامۆشبووین و کوژاوینەتەوە ژیان هیچ نییە جگە لە بێهودەییەکی گەورە، باشتر وایە لە بیابانێکی چۆڵدا خۆمان بکوژین و لاشەکەمان دەرخواردی قەلەڕەشێکی برسی بدەین، پێویستە لە هەموو کەسێك هەڵبێین و لەگەڵ کەسدا قسە نەکەین، شێت ئاسا هەموو کەسێك بەدوژمنی خۆمان دابنێین و شیرازەی کۆمەڵ تێك بدەین و ژیان بە پووچ سەیربکەین چونکە هەمیشە مەرگ وەك دێوەزمەو کابوسێك لەناو جێگەی نووستنەکەماندایە، هەموومان بێزارو ووردو خاشین سەرتاپای جەستەمان خوێنەو دڵمان بە هیچ شتێك خۆش نییە، ئێمە بەڵێنمان داوە هەرگیز بە ژیان نەڵێین جوان چونکە ئەو وەك لاشەیەکی بێ نرخ لێمان دەڕوانێت و قەشمەری بەهەمووان دەکات، ئێمە لەنێو گێژاوێکداین هەموو جوانییەك وەك خورافاتێکی بێ بەها خۆی

نمایشدەکات، ئازار دەچێژین و لەکەناری ژیاندا هەوەسمان لەخۆخنکاندنە، جەستەمان لە قالب دراوەو نازانین بۆکوێ دەچین، تەنیاو نائومێدین و خۆمان بە کارێکی پووچەوە سەرقاڵ کردووە کەئەویش ژیانە، نەیادەوەریمان هەیەو نەئایندە، هەمیشە لەپەلەقاژەیەکی سەخیف داین، پێویستە گۆشەگیری هەڵبژێرین و خۆمان پیشانی کەس نەدەین، جگە لە تاریکی تەماشای هیچی دی نەکەین و خۆمان نغرۆ بکەین لەبێهۆشی داو باوەڕمان بەفریادڕەس نەبێت، دەبێت بزانین شتەکان هەمووی خەیاڵێکی قۆڕن، ژن هێنان، منالبوون، خۆشەویستی، چوونە نێو پەرستگاکان، سواربوونی ماشێن، گوێگرتن لەدەنگی کەڵەشێر ...... هتد باشتر وایە سەرمان بکێشین بە شۆستەی شەقامێکی چۆڵدا کەتەنها سەگێکی گەڕی تێدا بێت و بەجەستەی هەلا هەلای خۆمان ئەو سەگە گەڕە تێر بکەین یان لە شێتخانەیەکدا خۆمان گیربکەین و دەرەوە نەبینین تا ئەو کاتەی هەموومان دەبین بەشێت یاخود ببین بە خۆراکێکی نابووت بۆ گورگێکی دڕو هار .

سەرۆکەکە تا ئێرە بەدەنگی بەرز ئەم گوتارەی خوێندەوەو قورگی وشك بوو بۆ ئەوەی بەردەوام بێت ئاگام لێبوو ئەویش پەرداخێك لە خوێنی پشیلەی نۆشی و گوتی :

دەبێت هەمووان گوێمان لەخیزەی هەناسەی یەکتربێت لە سەرە مەرگداو خۆمان ئیفلیج و خامۆش بکەین و لە فەرامۆشی بوون و ڕق و کینەدا بمرین، هەرگیز عەشق تاقی نەکەینەوە و قەناعەتمان بە هیچ نەبێت، لەدڵەڕاوکێیەکی بەردەوامدا بین و لەسێبەری خۆمان هەڵبێین چونکە زیندەگی فێڵێکی گەورەیە لەمردن و پێکەنینی ساختەیە بەرامبەر بە

هەستێکی یەقین، مرۆڤ بۆ ئازار چەشتن لەنەبوونەوە دێتەبوون لەبەر ئەوە پێویستە لەسەرمان کەقومارخانەی ژیان پڕ بکەین لە دۆڕاوی دڵڕەق..

سەرۆکەکە هێشتا خیتابەکەی تەواو نەکردبوو خەڵکەکە هاواریان لێ بەرز بۆوە و هەموو بەیەك دەنگ دەیانگوت : پێویستە چی دی درێژە بە ژیان نەدەین تاوەکو ئازار نەچێژین !! لەو دەنگە جەماعیە زیاتر گوێم لە هیچی تر نەبوو، پاش ماوەیەکی کەم خەڵکەکە هەموویان خۆیان کوشت هەریەکەی بە جۆرێك، شار بەتەواوی ڕەنگی خوێنی پۆشی، خیابانەکان بۆنی لاشەی مردوویان لێ دەهات، ئاسمان پڕی بوو لە سەحابی سوور لوورەی گورگەکان زیادی کرد، قەلەڕەشەکان بەقاڕەقاڕ ئاوازێکی نابووتیان دەژەند، کرمە برسییەکان هێندە مردوویان خواردبوو لەماوەیەکی کەمدا بوون بە مار و زەڕنەقووتەکان بوون بە عەنقا، نەمدەزانی چی بکەم ڕەنگم تێکچوو بوو، زەرد هەڵگەڕام، سوور هەڵگەڕام، مۆر هەڵگەڕام، پاشان پرتەقاڵی هەڵگەڕام دەتوانم بڵێم پەمەیی هەڵگەڕام، قاوەیی هەڵگەڕام، بنەوشەیی هەڵگەڕام و درۆم نەکردبێت شین هەڵگەڕام.

حەزم دەکرد بەشداری بکەم لەو ئاهەنگە خۆشەدا، بۆ ئەوەی ئەو کەرنەڤاڵی خوێنە جوا نترو زێبا تر بکەم، بۆ ئەوەی ئەو سەمفۆنیا خەمناکە شیرینتر بکەم، بۆ ئەوەی ئەو کۆنسێرتی خۆکوشتنە ڕازاوە تر بکەم دەستبەجێ لەوێدا خۆم کوشت و کرم تێیدام.

خۆ کوشتنێك له پایزدا

((ئەسفەندیار)) ناوی ڕاستەقینەی خۆم نییە، بەلاّم خوازیارم لەم چیرۆکەدا بە کاری بهێنم چونکە ناوە ڕاستەقینەکەی خۆم لای هەموو کەسێك قێزەونە، خاترجەم بە تاوانە شەڕەنگێزیەکانم ئەو حەقیقەتەت بۆ دەردەخات .... ئێستاکە من وا هەست دەکەم ڕۆژی مەرگم نزیك بۆتەوە لەبەرئەوە پێویستە شتێك بنووسم بۆ ئەوەی تێ بگەیت کە تاوانەکانم چۆن دەستی پێکرد .

زۆربەی خەڵکی کاتێك هەستی شەڕەنگێزی لەلایان دروست دەبێت لە تاوانی بچوکەوە دەست پێ دەکەن و پاشان تاوانەکانیان وورده وورده گەورە دەبێت بەلاّم من جیاواز بووم لە خەڵکی و بە هەنگاوێك گەیشتمە نێو قوولاّیی یەکانی جەریمە، باوەڕ ناکەم هیچ کەسێك وەك من سەخیف بێت، ئێستاکە واهەست دەکەم سێبەری مەرگ منی پڕ کردووە لە ترس وبیم، لێوان لێوی کردووم لە خەوف و سەررێژی کردووم لە خوێن. شەوو ڕۆژ ترسناکترین خەون دەبینم، تازە ئیتر من خۆم نیم، من کەسێکی دیم لەناو ئەوی تردا، گەر زاکیرەم سەرچیغتان نەکات ئەوا چیرۆکەکەمتان بۆ دەگێڕمەوە ؛ من کوڕێك بووم هەمیشە دەموویست شەرەف بگێڕمەوە بۆ حەرفێك کە جوملەیەك سکی پڕ کردبوو لە ئیشتیهای سەقەت بەواتایەکی تر من منالّێکی سەر کێش بووم دایكو باوکم هەمیشە وەك فاحیشەیەکی بەرەڵلا لەمنیان دەڕوانی و ئازاریان ئەدام هەموو تەمەنی مندالّیم تێ هەڵدان و سەرکۆنەکردن بوو بەلاّم هەرگیز ئەو دوو مەخلوقەی ناویان دایك و باوك بوو سەرکەوتنیان مسۆگەر نەدەکرد لە گۆڕینی بیروڕای من دا، ئەبەد گوێم لێ نەدەگرتن و بەکەم بایەخ لێیانم دەڕوانی و هەمیشە گوێم لە خۆم دەگرت.

یەکەمین قوتابخانە کە لێ ی وەرگیرام قوتابخانەیەکی کۆن و پەرپووت بوو لە خۆم پەرپووت تر بوو. لە نزیك قوتابخانەکەدا باخچەیەکی دلّتەنگ و قەتیسی لێ بوو کە هەمیشە سێبەرێکی سارد ئیحایەکی ماتەمی پێ دەبەخشی. بۆنی گوڵەکانی ئەو باخە لە بۆنی هەڵکورمانی جەستەیەکی زەردەڵ دەچوو، بەردەوام زەنگی کلّێساکەی تەنیشت قوتابخانەکەم هەراسانی دەکردم. ئەم هەستانە بۆ ساتە وەختێکیش منیان کەمەر کێش نەدەکرد بۆ بینینی گەشبینی، هەمیشە چاوەڕێ ی مەرگم دەکرد، لەڕاستی دا مەرگ لەوێ بوو، لە قوتابخانەکەم، کە ئەم چیرۆکەی لێوە دەست پێ دەکات. دیوارەکانی قوتابخانەکەم بە قەد بالاّی پیرە شاخێك بەرزبوون لەسەر دیوارەکان وورده شووشەیەکی زۆر بەدی دەکرا بۆ ئەوەی بیر لە ڕاکردن و سەرکێشی نەکەیتەوە، لەوێندەر یەقینێکیان پێ دەبەخشیت کەچی ژیانم هەمووی گومان بوو. لەو ماوەیەی ژیانم دا کەلە قوتابخانە گوزەراندم بە هیچ جۆرێك شادمانیم بەدی نەکرد هەردەم تەفرە و فریوو خواردوو بووم و شێتانە لەگەڵ خۆم دا شەڕم دەکرد و دواکاری یەکانی ئەهریمەنم جێ بەجێ دەکرد. ئۆف، بەڵێ ئەو ڕۆژە سەخیفانە بەتەنها خۆم لێ یان دەگەم، کۆمەلّێك ڕۆژی دووبارە، هەموو ڕۆژێك لە خەو هەڵدەسام و دەچووم بۆ خوێندن بۆ نەگبەتی قوتابخانەکەم دەیان فرسەخ لە مالّەوەمان دوور بوو، بەردەوام لەو ڕێگایەدا برسیم دەبوو. لە قوتابخانەکەم دا یاریگایەکی گەورەی تێدا بوو ئەو شوێنەی هەمیشە لێوان لێو بوو لە ئاژاوە، حەزم دەکرد لە هەموو شتێك دا یەکەم بم بە تایبەتی لە شەڕەکانم دا، هەموو هاوڕێکانم خۆشیان دەوویستم و لە هەموو مەعرەکەیەکدا ئیتاعەتیان

دەکردم، هەموویان چاوەڕێ ی فەرمانەکانی من بوون تەنها یەکێك نەبێت ئەو کوڕەش ناوەکەی هەمان ناوی من بوون واتە ئەویش هەر ئەسفەندیار بوو، کاتێك بەرامبەر یەکدی دەوەستاین و ناوی یەکدیمان دەگووت وام هەست دەکرد لە چۆڵەوانیەکدام و ناوەکەم دەنگ ئەداتەوە، ئەو ئەسفەندیارە لەگەڵ من دا لە کێشمەکێش دا بوو هەرگیز چۆکی بۆ دانەئەدام. هەوڵی ئەدا هاوڕێیەکانم لێ بەدوور بگرێت و بە کەسێکی کەنەفت و بەئەتك بوو لە منی دەڕوانی، ئەو ئەسفەندیارە هەموو شتێکی بە هێمنی و پەنهانی ئەنجام ئەدا، ئەو وەکو من دەم شڕ نەبوو، خامۆشیەکەی هەمیشە منی دەترساند و بەردەوام لە دڵەڕواکێ دا بووم، زۆر شاگەشکە دەبووم بەوەی من بەغەمباری ببینێت، زۆر قورسە کە بتوانم وەسفی ئەو ئیحساسەی ئەو بکەم بەرامبەر بە من. دەموویست ئەو لایەنە شاردراوەی ژیانی بدۆزمەوە کە پێی دەترسێت و تووشی دڵە ڕاوکێی ی دەکات بەڵام لەو پەنهانی یەی ئەو هیچ شتێکم چنگ نەکەوت.

هیچ شتێکی ئەو کوڕە سەیر نەبوو تەنها دەنگی نەبێت کە هەرکاتێك گوێم لێ بووایە دەست بەجێ گیانم دەکەوتە لەرزین، کاتێك قسەی دەکرد هەرگیز بەدەنگی بەرز نەدەئاخافت هەرگیز لە چرپە بەرز تر نەبوو .

ئەسفەندیار زۆر زیرەکانە ئەو ڕاستی یەی کەشف کرد کە من ڕقم لێ دەبۆوە، ئەویش ناوەکەم بوو، زۆر ڕقم لەناوی خۆم دەبۆوە !! بۆچی ؟! چونکە هەردووکمان بەو ناوەوە بانگ دەکراین و منیش تەنها خۆم بە شایستەی ئەو ناوە دائەنا. بۆ نەگبەتی من هەردووکمان لەیەکدی دەچووین بەدەم و چاو هەروەها سیسەڵەو درێژ بووین و تەنانەت ئەو وەکو من خۆی

دەگۆڕی و خەڵکیش وایان دەزانی ئێمە براین، من ئەگەر برایەکی ئەوهام هەبووایە هەر زوو دەمکوشت ......

ئەو بۆ خۆی باش دەیزانی چ هەستێکی شەڕانگێزیم هەیە بەرامبەری، یەك قوم بەرائەتی تێدا بەدی نەدەکرا بەڵام کوڕێکی بە ویقار و بەهرەمەند بوو. حیکمەتی ئەو کوڕە لەوەدا بوو زاهیدانە ژیانی منی حونجە دەکرد و ئەو بۆ خۆی خاوەنی مەلەکوتێك بوو لە زیکرو تەهلیلە، خاوەنی میحرابێك بوو لە موناجات و عیرفان .

من زوو درکم بەوە کرد بوو کە ئەسفەندیار چێژ وەردەگرێت بە ئازاردانی من، لای ئەو یەقینێکی عەجوول وجودی هەبوو هەرگیز شەقژنی مەلێکی خامۆشی نەدەبینی. هەموو ڕۆژێك دەریایەك لە ئەسرینم دەڕشت کە دەمبینی لە سیماو ڕووخساردا کۆپی کراوی یەکدین و کەسمان حەوسەڵەی ئەوەی نی یە حەشاماتێك لە شێتی و دێوانەیی لە ئەسفەندیارەکەی تردا بەدی بکات.

هەردووکمان یەخسیری تخوبێکی ناکۆتا بووین لە شێتی. بە تێپەڕینی زەمەن ڕقم لەو کوڕە دەبۆوە و ئەویش خۆی بەدوور دەگرت لێم، ڕۆژێکیان لە دواین ساڵی خوێندنم دا لەو قوتابخانەیە وەڕسی بەرۆکی گرتم وکەوتمە جنێودان بە ئەسفەندیار بەڵام ئەو بەهیچ جۆرێك وەڵامی نەدامەوەو مامۆستاکەشم لەو قوتابخانەیە دەری کردم. پاش ئەوەی چەند ڕۆژێك بە تەمبەڵی لەماڵەوە مامەوە، پاش ئەوەی لە ئێوارەیەکی خۆرنشین دا بۆنی مرۆڤێکی مەلوولم گرت، دایك و باوکم بڕیاریان دا ڕەوانەی قوتابخانەیەکی ترم بکەن، لە قوتابخانە نوێ یەکەدا شتێك نەبوو ناوی ئەسفەندیار بێت،

مەبەستم لە ئەسفەندیاری چرپەیە. ئەو ترس و بیمەی بەرامبەر بەو کوڕە هەم بوو هەمووی ڕەوی یەوە، بەڵام لەوێندەر کۆمەڵێك لە خراپترین مرۆڤم هەڵبژارد بۆ ئەوەی بیانکەم بە هاوڕێ، نازانم بۆچی چێژم لە هاوڕێی خراپ وەردەگرت ؟!

شەوێکیان لە ساڵی سێهەمی خوێندنەکەم دا بووم لە قوتابخانە نوێ یەکە و لە تەمەنی هەژدە ساڵی دا بووم، کۆمەڵێکی زۆرلە هاوڕێ چەقاوەسووەکانم بانگهێشت کرد بۆ ژوورەکەی خۆم تاوەکو ئاهەنگێکیان بۆ ساز بدەم، بە درێژایی ئەو شەوە مەشروبمان دەخواردەوە و قومارمان دەکرد، کاتێك ووردە ووردە تاڵە گزنگی بەیان بەدەرکەوتو سوبح خۆی نیشان داین گوێم لە دەنگە دەنگێك بوو، خزمەت کارەکەمان گوتی ؛ کەسێك بەهەڵەداوان هاتووە بۆ لات و دەیەوێت کەمێك لەگەڵتدا بدوێت، منیش نوقمی شەراب خواردنەوە بووم‌و زۆر بەزەحمەت دەستم بە دیوارەکەوە گرت و نەم دەتوانی هیچ ببینم تەنها جەستەی کوڕێکی سیسەڵە نەبێت کە بەگوێم دا چرپاندی ؛ منم ئەسفەندیار، خێرا چرپەکەم ناسی یەوە، زۆر قورس بوو بۆمن ئەو چرپە قۆڕەی ئەو لەبیر بکەم، پێش ئەوەی لێ بڕوانم بە ووردی؛ بە پەلە خۆی گەیاندە دەرەوەی خانووەکەو لەپێش چاوم بزربوو، چاو پێکەوتنەکەمان تەنها چەند چرکەیەکی خایاند بەڵام بەبارتەقای سەدەیەك خەوفی لەدڵم دا چەقاند باشە ئەم ئەسفەندیارە لە کوێ وە هات؟ چۆن ماڵی ئێمەی دۆزی‌یەوە؟ چی دەوێت لە من؟ پرسیارەکانم بێ وەڵام مانەوە، بەڵام دەست بەجێ ئەو ڕۆژە شوومەم بیرکەوتەوە کە لە خوێندن دەریان کردم، بەڵێ هەر لەو ڕۆژە دا بوو کە ئەسفەندیارەکەی تریش وازی لەو قوتابخانەیە هێنا، بە هەرحاڵ بڕیارم دا جارێکی تر ئەو کوڕە لە بیر بکەم .

پاش ساڵێك یاخود پاش ئەوەی لە زانکۆ وەرگیرام ماڵەوەمان چی دی وەکو فاحیشەیەکی بەرەڵڵا لە منیان نە دەڕوانی، پارەیەکی زۆریان بۆخۆم وخوێندنەکەم سەرفکرد و بووم بە کوڕە خۆشەویستەکەی ماڵەوە، دەمتوانی جل و بەرگی جوان بپۆشم و زۆربە خۆشی ڕابوێرم و هەمیشە هەوڵم ئەدا لە گەڵ کوڕە دەوڵەمەندەکانی شاردا بگەڕێم و پارەیەکی زۆرم بۆ چێژ وەرگرتنێکی بێ مانا سەرف دەکرد، پارەیەکی زۆرم بە قومار دۆڕاند، هەوڵم ئەدا لە ڕێ ی قومارەوە پارەیەکی باشم چنگ بکەوێت و دابەشی بکەم بەسەر هاوڕێ دەوڵەمەندەکانم دا، بەڵێ من بە تەواوی کەسێکی شێت بووم.

هاوڕێ یەکی دەوڵەمەندم هەبوو ناوی جیهانگیر بوو ئەم کوڕە هەموو جیهان بگیرایە باکی نەبوو، شەوێکیان پارەیەکی زۆری بە قومار دۆڕاند بەڵام ئەو شەوە لە هەمووان بەختەوەر تر بوو، جیهانگیر سەرەڕای ئەوەی کوڕێکی دەوڵەمەند بوو بەڵام هەمیشە دەیگووت ؛ زیندەگی تەنها بازی یەکە، هەموو جەستەم سارد و سیاهە، یەك ئاشنام نی یە، دڵم یەك پارچە خوێنە، قەبر و دڵم تاریك و نووتەکن، نەبەهارو نەگوڵ هیچیان نابینم تەنها پایزێکی غەمگینم لێوە دیارە، شەوی من لە هەموو شەوەکانی تر تاریك ترە، ژیانێکی سارد و پڕ لە کینەم لە شەهری غەم دا گوزەراند، سەدایەك کە مەرهەم و هەتوانی فەریادبوو لە قوڕگم دا ووشك بوو، من ئیلاهێکم دەوویست بە مەستی، جامێکم دەوویست هەرگیز لە حوزوری شەرابدا خاڵێتی نەدیبێت، مەیخانەیەکم دەوویست خاڵی لە شەرابی ئەزەل، ئەمانەو چەندین شتی تر.....

یەکێك لەو شەوە ترسناکانەی منی هێنایە لەرزین ئەو شەوە بوو کە جیهانگیر و چەند هاوڕێ یەکی ترم بانگهێشت کرد بۆ ماڵی خۆمان، دوای نان خواردن دەستمان کرد بە قومار کردن و مەشروب خواردنەوە تا کاتێکی درەنگ، ئەو شەوە یەکێك بوو لە شەوە ساردەکانی ساڵ، نوقمی تاریکی و سەرمایەکی بێ مانا بووین، خەوفێکی گەورە لە دڵمدا چەکەرەی کردبوو، ترس لە کێ ؟! لە هەموو شتێك بەتایبەتی لە ئەسفەندیاری لەعین، بیرم نەچێت ئەو شەوەش جیهانگیر پارەیەکی زۆری دۆڕاند، کەس نەیزانی بۆچی و لەناکاو چرپەچرپێك دروستبوو، ئەمە پاش ئەوەی مۆمەکانی ژوورەکەمان لە خۆیانەوە کوژابوونەوە، هەموومان نوقمی تاریکی بووین بەڵام چەند چرکەیەك پێش کوژانەوەی مۆمەکان هەستمان کردکە یەکێك هاتۆتە ژوورەوە، لەو کاتەدا تارمایی یەکی درێژی لارمان بەدیکرد زانیم کە ئەو میوانە ترسناکە لەناو ماندایە، پاش کەمێك ئەو میوانە قێزەونە دەستی کرد بە قسە، قسەکردنێك بەچرپە، دەنگە ماتەمەکەی سەرتاپای جەستەمی خستە لەرزین. ((بەڕێزینە)) ئەو پێ ی گووتین، من لێرەم و دەمەوێت چەند شتێکی گرنگتان پێ بڵێم، ئەترسم نەزانن ئەو پیاوە کێ یە کە ئەو هەموو پارەیەی لە جیهانگیر بردۆتەوە، دەستی بۆ من ڕاکێشاو گووتی ؛ ئەم شەو با پێتان بڵێم کە چۆن لەو پیاوە تێ بگەن، سەیری گیرفانی لای چەپی پانتۆڵەکەی بکەن جۆکەری تێدایە و دوای ئەوە ئەو هەموو گیرفانە بچووکانەی چاکەتە گەورەکەی بگەڕێن. دەست بەجێ میوانەکەمان زۆر بە بێ دەنگی ژوورەکەی بەجێهێشت هەروەکو چۆن بەبێ دەنگی هاتبوو. ئەو میوانە هیچ و پووچە حەیاو شەرەفی منی برد، ئەو

ساتە بەدترین و ناخۆشترین ساتی ژیانم بوو، کاتم نەبوو بیر بکەمەوە، هاوڕێکانم ڕقێکی ئەستووریان بەرامبەرم پەیدا کرد، مۆمەکانیان هەڵکرد و هەموو گیرفانەکانم گەڕان، لە گیرفانی چەپی پانتۆڵەکەم دا جۆکەرەکەیان دەرهێناو لە گیرفانە بچوکەکانی چاکەتەکەشم دا ئەو دەستە وەرەقە تازەیەیان دەرهێنا کە بەهۆیەوە هەموو یاری یەکانم دەبردەوە، هاوڕێکانم لە شێوەی بازنەیەك دا بەدەورم کۆبوونەوەو بەبێ دەنگی وەستان، بەرامبەریان هەستم بە شەرمێکی گەورە کرد، یەکسەر ژوورەکەم بەجێهێشت و چوومە دەرەوە، بۆ ڕۆژی دواتر شارەکەشم بەجێهێشت، هیچ زانیاری یەکم نەبوو سەبارەت بەو فێڵ و غەشەی لە یاری یەکەدا کرابوو ((من هەرگیزجۆکەرم نەدزیوە)) لەبەر خۆمەوە بەدەنگی بەرز ئەو جوملەیەم دەگووت. پاش ئەوەی شارەکەم بەجێهێشت و سەری خۆم هەڵگرت جارێکی ترو لە شارێکی دی ئەسفەندیارم بینی، ئەی باوکە ڕۆ !! سەیری ئەو شانسە قۆڕەی من !! ئەو کوڕەی بە ئارەزووە شەڕەنگێزی یەکانی منی وورد و خاش کرد، هەموو ڕۆژ و مانگ و ساڵێك بۆ کوێ بچوومایە لە بەردەمم دا قووت دەبۆوە، کەس نەیدەزانی لە کوێ وە دێت، وە کو شەبەحێك لە تاریکی دا دەردەکەوت، زۆربەی شارو شارۆچکەکانی وولات گەڕام ئەو هەر بە دووی مندا دەهات، هەموو پرۆژەیەکی ژیانمی سەقەت کردبوو، دەمویست ڕزگارم بێت لێ ی بەڵام هەرگیز هەستم بە ئازادی نە دەکرد، بۆ ساتێکیش بێت تەنهایم بەخۆمەوە نەبینی هەمیشەلەدووم دەگەڕا، لە مێشکی خۆم دا ئەم پرسیارانەم لێك ئەدایەوە ؛ ئەم کوڕەکێیە ؟! بۆچی ناهێڵێت بە تەنها بژیم؟! بەڵام وەك کاری هەمیشەییم پرسیارەکانم بەبێ وەڵام دەمانەوە.

لەو كاتە دا دركم بە شتێك كرد، ئەم كوڕە كاتێك پەیدا بوو نەیدەهێشت دەم و چاوی ببینم تەنها جل و بەرگەكانیم دەبینی ئەویش لەجل و بەرگی خۆم دەچوو، زۆرسەیر بوو ئەو كوڕە بە هەمووشێوەیەك لە خۆم دەچوو، لەو ڕۆژەی لە قوتابخانە دەركراوم بە تەواوی دەم و چاویم نەبینیوە، تائێستا من لەو كوڕە دەترسێم‌و ئیتاعەی دەكەم، ئەوخەیاڵاتە سەیرانەی مێشكی ئەو، زیرەكی یەكەی، ئەو دەركەوتنە خێرایەی یان ئەو ڕقە قووڵەی كە بەرامبەر من هەیبوو، هەموو ئەمانە منیان كردە پیاوێكی ترسنۆك و كەسیرە بردوو. ڕقم لە خۆم دەبۆوە كە ئەوەندە پیاوێكی ترسنۆكم. تەنها شتێك كە ویستم پەنای بۆبەرم مەشروب بوو. بەڵێ شەوێكیان لەشارێكی غەریبی دا هێندەم خواردەوە تاوەكو ترس لە دڵمدا نەما، زۆر سەرخۆش بووم، چاوم هیچی نەدەبینی، من كاتێك كە ساغ بووم ئەسفەندیارم نەدەبینی ئینجا ئێستا بەو حاڵە قۆڕەوە كە ئەوەندە سەرخۆشم بەڵام بەهەرحاڵ ئێستاكە هیچ كەسێك ناتوانێت ڕێم لێ بگرێت بۆبە ئەنجام گەیاندنی هەر پرۆژەیەكم، لەو كاتەدا زۆر دەترسام ئەسفەندیارەكەی تریش مەشروبێكی زۆری خواردبێتەوەو وەكو من ئازا بووبێت، ئاخر مەشروب سەرەڕای ئەوەی خەیاڵێكی جوانت پێ دەبەخشێت دەرمانی هەزار دەردەو ئازایەتی یەكی گەورەشت پێ دەبەخشێت، وات لێ دەكات لە ژیان نەترسیت و دەتكات بە پاڵەوانێكی موزەیەف.

نازانم هەموو ئەم شتانە لە ژیانم دا ڕووی داوە یان تەنها چیرۆكێكەو بۆ ئێوەی دەگێڕمەوە. لە یەكێك لە شارەكانی غەریبیم داو لە ئێوارەیەكی پاییز دا كە وەرینی گەڵاكان دڵی خەڵكی قەتیس دەكرد، لە ئێوارەیەك داكە

بای خەزان گەڵاكانی سەرەو ژێر دەكرد، هاوڕێ یەكی نزیكم بانگهێشتی كردم بۆ ئاهەنگێك، بەڕێكەوت سەرۆكی شارەوانی ئەو شارەش لەوێ بوو، ئەو بۆ خۆی پیاوێكی پیر و كەنەفت بوو بەڵام ژنەكەی گەنج و جوان بوو، پلانێكی خراپ و شەڕەنگێزانەم بۆ ژنەكەی دانا، بڕیارم دا كە لە ژوورێكی چۆڵ دا لە نێو ئەو باڵەخانەی كە ئاهەنگەكەی تێدا ساز كرا بوو یەكتری ببینین، كاتێك لە قەرەباڵغی یەكەدا لەم ژوور بۆ ئەو ژوور دەچووم بۆ بینینی ژنی كابرا دەستێكی قورس بەر شانم كەوت و چرپەیەك هاتە گوێكانم، ((جیهانگیر پارەیەكی زۆری بە قومار دۆڕاندووە كە گوناهی تۆی تێدانیە))......

بە تووڕەیی یەوە ئاوڕم دایەوە بۆ دواوە، دەبینم كابرایەك بەهەمان جل و بەرگی من، بەهەمان باڵای من، لە پشتمەوە وەستاوە بەڵام دەم و چاوی بە ماسكێكی ڕەش داپۆشرا بوو قۆڵیم گرت و پێم گووت ؛ ڕاوەستە ئەمە دواجارە دوام بكەویت ؛ بە هۆی تۆوە من دڵە ڕاوكێ یەكی زۆرم بەدی كرد، لەناو هاوڕێكانم دا ڕیسوا بووم، وەرە لەگەڵم بۆ ئەو ژوورەی تر هەر ئێستا دەبێت بتكوژم .

دەرگاكەم لێداخستوكێشامە سەرزەوی یەكە و بینیم قاچەكانی دەلەرزین، بۆ ماوەی چەند چركەیەك هیچی نەكرد بەڵام پاش ماوەیەك بە هێواشی چەقۆكەی دەركرد، شەڕێكی كورت خایەن بوو، هەرگیز هەستم بەو ئازایەتی یەی خۆم نەكردبوو، چەند جارێك كێشام بە دیوارەكاندا و بێهۆشم كرد و ئینجا من چەقۆكەم لێ دەرهێنا و لەشیم هەلا هەلا كرد لەو كاتەدا یەكێك ویستی دەرگاكە بكاتەوە، دەستبەجێ بەرەو ڕووی دەرگاكە ڕۆیشتم

بۆ ئەوەی دڵنیا بم لەوەی کە داخراوە پاشان گەڕامەوە بۆ لای دوژمنەکەم، ناتوانم وەسفی ئەو شتە بکەم کە لەو کاتەدا بەدیم کرد !! لەو لەحزەیەدا کەچووم بەرەو دەرگاکەو گەڕامەوە، ژوورەکە بەشێوەیەکی سەیر گۆڕا بوو، لە کۆتایی ژوورەکەدا ئاوێنەکە نەمابوو، ئاوێنەکە خرابووە ناوەڕاستی ژوورەکە، بووکە شووشەی سەر مێزەکە بووبوو بە قەلەڕەشێکی قەترانی، دڵنیا بووم لەوەی کە پێشتر من لەم ژوورە دا نەبووم، کاتێك بەرەو ڕووی ئاوێنەکە ڕۆیشتم لە ئاوێنەکە دا خۆمم بەدی کرد، بە ترس و لەرزەوە بەرەوڕووی ئاوێنەکە چووم دەبینم دەمو چاوم سپی هەڵگەڕاوە و بە خوێن داپۆشراوە، بیرم کردەوە تۆ بڵێ ی ئەوە هەڵەیەك بێت و ئاوێنە نەبێت، لەوانەیە ئەوە دوژمنەکەم بێتو لە دوایین لەحزەی ژیانی دا بێت، باشە ئەوە دوژمنەکەمە ماسکەکەی لێ کەوتۆتە خوارەوە؟! یان دەم و چاوی دوژمنەکەم هەر هەمان دەم وچاوی خۆمە؟! یان لەوانەیە دوژمنەکەم کەسێکی وەهمی بێت و خۆم دروستم کردبێت؟! نەمدەزانی خەریك بوو شێت دەبووم، هەرچەندە من لە ڕاستی دا کەسێکی شێت بووم؛ لەو بیر کردنەوانە دا بووم ئەسفەندیار کەوتە قسە؛ چی دی بە چرپە نەدەدوا، دەنگی بە دەنگی خۆم دەچوو وام دەزانی خۆم قسە دەکەم ؛ ئینجا گووتی :ـ

تۆ بردتەوە و من دۆڕاندم، بەڵام لە ئێستەوە تۆش بەهەمان شێوەی من دۆڕایت و دەمریت، بۆ هەتا هەتایە دەمریت ؛ لە پێناوی ژیانێکی سەخیف دا مردیت؛ سەیری دەم وچاوم بکە، هەمان دەم وچاوی تۆیە؛ بڕوانە تۆ چەندە منیت، تۆ لەنێو مندا ژیایت و لەنێو مندا مردیت، تۆ لە نێو سەخافەت دا ژیایت؛ بڕوانە تۆ چۆن لەم پاییزە دا خۆت کوشت ؟؟!! ....

شەوێکی سەخیف

لە سەرەتاوە دەمزانی شەوێکی پڕ لەنەهامەتییە بۆ من، ئەو شەوە بێ ماناترین شەوی ژیانم بوو، لەیەك کاتدا پڕبووم لە سێ شت، یەکەم خۆم و دووەم ژوورەکەم و سێهەم ژیانێکی ئیفلیج . من مرۆڤێك بووم لە ڕابردوو کەچی لەئێستادا بیرم دەکردەوە و لەئایندەدا بڕیارم ئەدا . ئەو شەوە تەنها خۆم بووم لەگەڵ ژوورێکی پڕ لەهیچدا، یەکەم جاربوو لەئێستادا بڕیار بدەم، لەناو جێگاکەم هەستام و دەستمکرد بەکێشانی تلیاك و مەی خواردنەوە، هێندە تلیاکم کێشا تا چاوەکانم پڕبوون لە خوێن و تەنگە نەفەسبووم و هیچم نەدەبینی، ئەو شەوە پڕبوو لە شتی چوارەم کە ناوی تلیاك و مەی بوو .

ڕقم لەخۆم دەبۆوە بۆ ئەوە کەسی ترم خۆش نەوێت، سەرم گێژی دەخواردو دەکەوتم جارێکی تر هەڵدەستامەوەو جارێکی تر دەکەوتم، وەکو هەڵکشان و داکشانی دەریام لێهاتبوو، نەم دەزانی من کێم و چی دەکەم، لە بیر کردنەوەیەکی قووڵدا بووم !! بیر کردنەوە لەچی ؟؟ خۆشم نەمدەزانی !!

تاوەکو واملێهات بڵێم خۆکوشتن جوانترین جۆری بیر کردنەوەیە !! لەو ساتەدا سێ خۆکوشتنی سەخیفی هاورێکانم بیرکەوتەوە یەکەمیان (شیراز زادەی باب خوێڕی) ئەو کوڕە ڕۆح سووکەی باوکی ڕێگەی چوونە سینەمای لێگرتبوو، تالەدواییدا بڕیاریدا لەبەردەم باوکیدا بەچەند فیلمێکی ڕووتەوە خۆی بکوژێت .

دووەمیان (حەمە تاڵی دایك شیرین) پاش ئەوەی دایکی ڕەدووکەوت عەیب و عارو لەکەی بنەماڵەکەی زۆری بۆ هێنا کە خۆی بکوژێت، چونکە دایکی تەنها لەگەڵ باوکیدا شیرین نەبوو هەموو باخەڵێکی تاقی کردبۆوە .

سێهەمیان (شەهرامی گارسۆن مەی گێڕ باپیر) بوو ئەم ناوە لەچییەوە هاتبوو؟! نازانم !! بەڵام خۆی دەیگوت : باپیرم لە باڕەکاندا کاری کردووەو باوکیشم گارسۆن بووە لەکوێ ؟؟ هەر لەباڕەکاندا !! دەیانویست منیش هەر لە باڕەکاندا بم بۆ ئەوەی ناوو ناوبانگیان ون نەکەم، منیش بۆ ئەوەی بیسەلێنم کە گیا لەسەر بنجی خۆی نارِوێتەوە دەستم کرد بەکڕین و فرۆشتنی گوێدرێژ !! ماوەیەك خەریکی ئەم ئیشەبووم، بەڵام چەند گوێدرێژێکم تۆپی و وازم لەم کارەم هێنا، دواتر تەنەکەچێتی، قاچاخچێتی، فێڵبازی، سوێندی درۆ، بیتاقە فرۆشتن ... هتد هەموو ئەم ئیشانەم کرد بەڵام سەرکەوتوونەبووم تا لەدواییدا لە ماڵێکدا لەترێ شەرابم دروستدەکرد ئەم ئیشەم خۆشدەویست و پارەیەکی باشم پێکەوەنا، بەڵام کاتێك زانیم ئەم ئیشەش هەر لەئیشەکەی باب و باپیرمەوە نزیکە زۆر بێزاربووم .

ئەم قسانەم لە شەهرامەوە بیست و پاش ماوەیەك دیارنەما دواجار بۆم دەرکەوت کەلەنزیك مزگەوتێکدا بۆتڵێك عەرەقی کێشاوە بەسەری خۆیداو خۆی کوشتووە .

ئەو شەوە هەستم بەبێهودەییەکی گەورە کرد، بێهودەیی دڕندەترین وێنەی ژیانە، مرۆڤی گەورە نایەوێت مەزنیەکەی وەك چەکێك بەکاربهێنێت بۆ هێنانەدی ئامانج بەڵکو دەیەوێت ڕووبەڕووی بێهودەیی بێتەوەو خاترجەم بێت لەکوشندەیی بێهودەیی، ئەو شەوە شتەکان هیچیان سێبەریان نەبوو، هەموومان لەتاریکیدابووین . کاتێك ڕۆژ کەمێك بەدەرکەوت، شتەکانی چواردەورم وردەوردە سێبەریان پەیداکرد تەنها من

نەبێت !! بەڵێ من ئەو مرۆڤە بووم کەسێبەرم نەبوو، کەچی کەسانێك هەبوون زیاد لەسێبەرێکیان هەبوو .

تووشی ڕەشبینی بووم، ڕەشبینی بەمانای لەناوبردنی ویستی مرۆڤ نا بەڵکو ڕۆیشتن بەرەو ئەو ئامانجەی کەپاڵ بە مرۆڤەوە دەنێت کارێکی باش ئەنجام بدات، ئەو ئامانجەش لەلای من مردبوو، وردەوردە بەتاڵ بوومەوە لەخۆم و ژوورەکەم و ژیان لەوسێ شتەی لە سەرەتادا پڕبووم لێیان، پاشان لەشتی چوارەم کەتلیاك و مەیبوو، هەستم کرد لەدوای هەموو بەتاڵبوونەوەیەك مرۆڤ بەهای نامێنێت، چوونکە ئەو مرۆڤەی تووشی نائومێدی نەبێت نابێت لەژیانیدا هیچ ژیابێت، نائومێدی وایلێکردم خۆم بکوژم لەبەرئەوەی هەمووما‌ن لەژیانێکی نائومێدی لەسەرخۆدا دەژین، دواجار بڕیاری خۆکوشتنمدا، ئەوانزیکەی دووساڵە خۆم کوشتووە و تائێستا هیچ چێژێکم لێوەرنەگرتووە و لەگەڵ ئەوەشدا پەشیمان نیم ....

پێنج كه‌سی گه‌مژه‌

ئەوشەوەی سورخابی فەرزین وئەفراسیابی فەرزین زادگایان بەجێهێشتو خۆیان ناچار بە هەڵاتنو غەوارەبوون کرد، شەوێکی باراناوی بوو، مەهتابی فەلەکناس چی تر نەیدەتوانی تەماشای ئەستێرەکان بکات، مەهتاب بەدبەختترین کیژی دونیا بوو، ئەو کاتەی حەزی لەشەراب دەکرد چی دی میوەکان خۆیان نەئەدا بە دەستەوە، ئەو کاتەی حەزی لە ستران دەکرد هیچ کەسێك مۆسیقای نەدەژەند، گەر حەزی بەبینینی گەڵای پاییز بکردبایە ئەوا بەهار درێژترین وەرز دەبوو، هەمیشە بۆ خۆیو دوو برا فەرزینەکەی دەگریا..

خۆیو دوو براکەی ژیانێکی پەژموردەیان دەگوزەراند، هیچ شتێك دڵی ئەوانی خۆش نەدەکرد، بەردەوام لە ترسو بیمێکی گەورە دابوون بەرامبەر بە ژیان، فەرزینەکان هەرگیز لەگەڵ یەکدیدا نەدەگونجان تەنانەت هەریەکەیان ڕووەو وڵاتێکی عەرەب نشین پەرتەوازە بوون..

سورخاب بەرەو وڵاتێك کۆچی کرد کە خەڵکی هاندەدا بۆ بەدڕەووشتی و ئەفراسیاب بەرەو وڵاتی خوا پەرستان بەڕێ کەوت، تا ئێستا نازانم کامیان وڵاتێکی پەسەندیان هەڵبژاردووە، سورخاب کوڕێکی نوێژکەرو موسوڵمان بوولە وڵاتی بەد ڕەووشتان، ئەفراسیاب کوڕێکی مەی خۆرو مێباز بوو لە وڵاتی خوا پەرستان!!!...

سورخاب پاش دوو مانگ لە سووڕانەوە توانی لە هۆڵێکی ئاهەنگ گێڕاندا کاربکات کە پێشتر شوێنی بە هرۆزی شەونخون بوو، بەهرۆز هیچ شەوێك نەدەنووست هەمیشە سترانێکی خنکاو لە قوڕگی دا بووبۆ ئەوەی بە ئاگا بێت، ماوەیەك دەبوو ئەم ئیشەی بە جێهێشتبوو بڕیاری دابوو بەڕۆژی

ڕووناك ئیش بکات، تا لە دووایدا ناویان لێنابوو بەهرۆزی ڕۆژ نخوون، سورخاب بۆی گێڕامەوە کە ماوەیەك لەمەو پێش بەهرۆزیان سەر بەنیست کردووە..

سورخاب دەبوو هەموو شەوێك پاش ئاهەنگ گێڕان هۆڵی ئاهەنگەکە پاك بکاتەوەو هەرگیز بۆی نەبوو بەشداری ئاهەنگەکان بکاتو قۆڵی ڕووتی ئافرەتان ببینێت، بەهەرحاڵ ئەمە ئاسایی بوو لەلای چونکە کوڕێکی موسوڵمان بوو، ئەم فەرزینەی وڵاتی بەدڕەوشتان دوای نوێژکردن لە جیاتی نزاو پاڕانەوە جنێوی بە هەموو کەسێك دەداو دەیگوت: هەوای پاکی ئەم وڵاتە سیخناخ کراوە بە فەساد..

فەرزینەکەی وڵاتی خوا پەرستان هەر بە گەیشتنی بۆ ئەو وڵاتە یەکەم شەو لەگەڵ ئافرەتێکدا خەوت، نازانم ئەو ئافرەتەی لە کوێ دۆزیبۆوە، پاش ئەوەی کارەکەی ئاشکرا بوو دوو ساڵ لە نێو چواردیواری زینداندا توند کرا..

خەڵکی ئەو وڵاتە نەیان دەوێرا بادە بنۆشن چونکە بە پێی دابونەریتو ڕێساو دەستووری وڵاتەکەیان ئەو شتانە قەدەغە بوون، بەڵام خەڵکەکەی لە جێ ی مەی نۆشین جۆرە گیایەکیان دەخوارد کە ناوی (قات)بوو، ئەم گیایە پاش جوینی ئاوێکی لە نێو دەموفلّقتدا دروست دەکرد، بە خواردنەوەی ئاوەکە بێهۆش دەبوویت، سەرمایەداران و کەللە زلانی وڵات خەریکی ڕواندنی ئەو گیایە بوون، خەڵکی وڵاتی خوا پەرستان دەیانگووت: لە قورئانی پیرۆزدا ئەو گیایە باسی لێوە نەکراوە بۆیە خواردنی حەڵاڵە!!.. بۆ ماوەیەکی زۆربوو ئەو دوو برایە کاریان دەکردوو هیچ پارەیەکیشیان پێکەوە نەنابوو..

مەهتابی فەلەکناس بەبێ پرسی براکانی لەڕۆژێکی پاکییزەدا کە هەوای نەسیم لیخنی مەرگی ڕادەماڵی شووی کرد بە هەورازی نشێو زادە، مەهتاب وای دەزانی ئەم کوڕە هەموو شتێکە بۆ ئەو، بەڵام هەوراز لە ئارەزووە قۆڕەکانی خۆی نەدەکەوت، ئەم کوڕە شێتانە عاشقی ژیان بوو بوو، هەمیشە بەسەرشاخدا سەردەکەوتو بەرەو دۆڵەکان تل دەبۆوە تا ئەو ڕادەیەی هەموو جەستەی دەبوو بەباخی برین، کەس نەیدەزانی ئەم هەتیوە بۆ ئەوەندە کەرە؟! تاوەکو کار گەیشتە ئەوەی ڕۆژێکیان بە مەهتابی گووت: وا خەریکە واز بهێنم لەم ژیانەو پاشگەزببمەوە، تف لە ڕۆژانی پڕلە قەباحەتی وولاتم..

فەرزینەکان بەشێکی زۆری لایەنی ژیانیان لەو دوو وولاتەدا بەپەنهانی مابۆوە، من هیچ شتێك لەبارەیانەوە نازانم تەنها ئەوەندەی کە باسم کرد..

ئەو ڕۆژەی کە فەرزینەکان بۆ وولاتی خۆیانو بۆلای مەهتاب گەڕانەوە، هەوراز بەسەر شاخێکی لای ماڵی خۆیاندا سەردەکەوتو مەهتابیش ئارەزووی لە مانگو ئەستێرە نەمابوو ئەوەندە تیماری هەورازی کردبوو لەڕو لاوازو زەرد هەڵگەڕابوو، فەرزینەکان بە هاتنەوەیان بڕیارێکی سەیریاندا، بڕیاری چی؟؟!! بڕیاری گەڕانەوە بۆ دوو وولاتە عەرەب نشینەکە بەڵام ئەمجارە بە پێچەوانەوە، سورخاب بۆ وولاتی خواپەرستان، ئەفراسیاب بۆ وولاتی بەد ڕەووشتان...

مرۆڤه گهشبینهکه

کوڕێکی زۆر بێزار بوو، هەمیشە دەیگووت: تەمەنم سی ساڵەو سی چرکە خۆشیم نەدیوە، زۆر ڕقی لە کۆمەڵگە بوو، بە کەسایەتی (جان جینیە)دەچوو، زۆر ڕقی لە ژیان بوو چونکە لە پێناوی مردندا دەژیا، هەموو تەمەنی لە قاوەخانەکاندا بەسەر دەبرد، دوو ساڵ و نیو بوو خۆی نەشتبوو، گیرفانەکانی پڕبوون لە لاسکی کەرەووز، زۆرجار دەیگووت : تاقەتی هەناسەدانم نییە، ئەمانەو چەندین شتی سەیری تر . لەڕۆژێکی ڕەمەزاندا لەسەر شەقامە گشتییەکە کەوتە خواردنی بسکیت و چۆرەك، پاشان دەیگووت: داخی ئەو پۆلیسە گەمژەیە بەم ڕەمەزانە شت دەخۆم نایەت بمگرێت، دڵنیام ناو زیندان خۆشترە چونکە دەرەوە کەسانی بۆگەنی تیایە، چەندە سەرم هێناو سەرم برد لەم کابرایە تێنەدەگەیشتم، زۆرجار بەپێڵاوەکانیەوە دەنووست چونکە دەیگوت کەهەستام لەخەو تاقەتم نییە بۆ پێڵاوەکانم بگەڕێم، کوڕێکی زۆر عەبەسی بوو، پێیان دەگوت : دایکت کێیە ؟ باوکت کێیە ؟ ئەویش دەیگوت : نازانم هێندە ئاگادارم سی ساڵ لەمەو پێش ئافرەتێك لەسەر شۆستەیەك فڕێیدام، دیار بوو پیاوێك پێش نۆ مانگ قۆڵی بڕیبوو، من کەسیانم نەدیوەو پێویستم بە کەسیان نییە، چونکە دوو بوونەوەری هیچن دەنا منیان دروستنەدەکرد، کەواتە پێناسەی من قوربانی کردەیەکی سێکسییە لەلایەن دوو ئاژەڵەوە، پاشان پێی گوتم : بەسە حەزم لە قسە نییە بەیانی وەرەوە گوتم : کات ژمێر چەند بێمەوە ؟

گوتی : کات ژمێری چی ؟ تەنها یەك کات - ژمێرم هەبوو ئەویشم شکاند لەبەر ئەوەی هیچ کارێکم نییە تا پێویستم بە کات هەبێت . بۆ ڕۆژی دواتر لەهەمان کاتدا چوومەوە بۆلای یەکسەر گوتی : بەخێر نەهاتیت!!

گوتم : بۆچی ؟

گوتی : بەهەموو تەمەنم بە ئەندازەی دوێنێ قسەم نەکردووە !!

گوتم : باشە، ئەرێ بەڕاست ئەو هەموو قسەیەمان کردووەو نازانم ناوت چییە ؟

گوتی : گریمان ناوم (رینۆ) یە !!

گوتم : بەهەر حاڵ دوای ئەوەی کات ژمێرەکەت شکاند چی تر ؟!

گوتی : هەوڵمدا کات ژمێرێکی تر بکڕم و بیشکێنم بەڵام پارەم پێنەبوو، گەر بۆم بکرا با، هەموو کات ژمێرەکانی دنیام دەشکاند، گوتم : باشە واز لەم قسانە بهێنەو شتی ترم بۆ باس بکە .

گوتی : ڕاوەستە باکات ژمێرێکی تر بشکێنم، ئەوەندە باسی کات ژمێری کرد، لێی وەڕسبوومو بەجێم هێشت . دوای دوو مانگ بە ڕێکەوت لەشەقامە سەرەکییەکەی شاردا چاوم بە چاوی کەوت، گوتم : چی دەکەیت ؟

گوتی : ئێستا کات ژمێری هاوڕێکەم شکاند .

گوتم : ئەمڕۆ چەندی مانگە ؟

گوتی : گرنگ نییە ؟

گوتم : چۆن ؟

گوتی : وەکو کات ژمێرەکەیە، یەکسەر زانیم وەڕس دەبم، هەر زوو بەجێم هێشت، بەڵام لەدوورەوە تەماشام دەکرد بینیم لەسەر شەقامە سەرەکییەکە دەستیکرد بەمیز کردن، گوێم لێبوو بەپۆلیسەکەی گوت : بەقوربانت بم ئەوە دەمگریت ؟!! دەمخەیتە زیندان ؟!! ڕزگارم دەکەیت

لەكەسانی وەكو خۆت ؟!! ئەمانەو چەندین پرسیاری تر، پۆلیسەكە گوتی : بەخوا وادیارە شێت بووە باوازی لێبهێنم، پۆلیسەكە ڕۆیشت ئەویش جنێوی پێدەدا لەبەر ئەوەی نەیخستە زیندان، بەهەرحا لّ وەكو جاران بەجێم هێشت .

بڕیارمدا ژیانی ئەم كابرایە بكەم بە چیرۆكێك، بەلاّم نەمویست ئەوەندە باسی میزو كات ژمێر بكەم، باشە ئەی باسی چی بكەم ؟! خۆ ژیانی ئەم كابرایە هەمووی ئەو دوو شتەیە، پەلەم نەكرد تاوەكو بزانم باسی شتی تردەكات ؟

ڕۆژان هات و ڕۆژان ڕۆیشت، لەبەردەم قوتابخانەیەكی شاردا وەستابوو، لێم پرسی : ئەوە سەیری كچ دەكەیت؟!

گوتی: بەخوا گەمژەیت.

گوتم : بۆچی؟

گوتی : باوەڕت بێت پارچەیەك مقەبام پێوە كردووەو لێم نووسیوە (خاص للبول).

گوتم : باوكەڕۆ ئەمە زۆر ڕووخاوە خوێنەری چیرۆكەكانم دەتۆرێنێت، وازم لێهێناو چیم نووسیبوو دڕاندم، كاتێك دوور كەوتمەوە هاواری كرد: پیاوی چاك بە، با كات ژمێرەكەت بشكێنم منیش پێم گوت: كەرە كەر هەتیو

باشە کە شەیتان نەما،

ئێمە بەرد بگرینە کێ ؟؟

" بەیادی ئەو چەقاوەسووانەی عەشقیان ڕسوا کرد" ...

بخوێنه ئایەتێك بۆ ئەم عومره شکاوەی من
سووژدەیەکی بێتام بدە بە هەناسەکانی خوداو ئەهریمەن
سەرخۆشی کە ئەو بولبولەی کە هەمیشە ئاوازی سەخیف دەچڕێ
وونی کە ئەو کلیلەی کە نوور دەبڕێت لە فریشتەی مەراق
هەڵی بگرە مشتێك لە کوفر بۆ ئەم جەستە ڕزیوەی من
کفنی کە وەرینی ئەو مەخلوقەی کە منم بە سەحابێکی سوور
بڕژێنە ئەسرینی تار بۆ جەزیرەیەکی لاتەریك و دوور
بڕژێنە مەرەکەبێك بەسەر ئەو هێرۆغلیفیەتەی ژیان
کە لە باڵکۆنی جەلادێکەوە سپێتی کاغەزێك ناشرین دەکات
سوێند بخۆ بەسەدەفێکی میتاڵ لە پشتی هێلکە شەیتانۆکەیەکدا
باوەڕبێنە بەفرۆیەکی سپی، سپی وەك شەهوەتی ئەسحابەیەك
نەعرەتەت بێت ئەی یار، ئەی کوندەپەپووی پیر
نەعرەتەت بێت ئەی سێوێکی کرچ، پێش کەوتنە خوارەوەت لە
درەختێکی فاشیل
ئیمان بێنە بە حیکمەتی تلیاك و بە مەعریفەی حەشیش
لە جەستەی هەلا هەلا ی غولامێك دا کە منم، ....
بێ ئێشم کە بەو شمشێرەی
کالانەکەی زەخرەفەیەکە لەباڵی قاژوو کە منم، ....
قوفڵی کە ئەو پلیکانە موتڵەقەی
کە دەمانخاتەوە سەر پەیژەی سەخافەت

بڕژێنە هەتوانێك بەسەر برینی ئەو قەتێ یەی
حیکمەتی جوانی لە یاقووت فێر دەبێت
خشپەت بێت وەك سیسرك
لە هاتو چۆی تیکرارو بێهوودەی ئاودەستەکاندا
عەجەب !! تۆ چ گەمژەیەکی ئەی دۆست !!
کاڵفام مەبە ئـــــەی تووتـــــی
چ ئینشایەك ماوە نەیڵێیت
بێهۆش مـــــەبە ئـــــەی مودمـــــین
چ حەشیشێك ماوە نەیکێشیت
نەعرەتـــــەت بێت نەعرە تـــــە
ئەی کوندەپـــــەپووی پیر
ئەی گەمژەترین دۆست
ئەی عەلامەتی جەهل
★★★★ ★★★★ ★★★★ ★★★★
تۆ بەدەنگی عەندەلیبێك تەفرە مەخۆ
وەکو تووتی ئینشایەکی فاشیل دەبەخشێتە پەڕەسێلکەو
داوای بەخشیشی لێ دەکات
قوفڵ مەدە لە سەدەفەکانی ژیان،   ئەی دۆست !!
تۆ دەتەوێت بەباڵی چ سیمرغێك بفڕیت ؟!!
بەباڵی بازێکی هەلا هەلا

یان بەباڵی عەنقایەکی نابووت ؟!!
بەپەتی چ قەنارەیەك خۆت دەخنکێنیت ؟!!
بە قەیتانێکی لەتوپەت
یاخود بە گوریسێکی پەرپووت ؟!!
بگەڕێوەو ببینە ئەی یار
دوای هاتنەوەت
ژیان بۆنی مەرگێکی ڕزیوی لێوەدێ
بگەڕێوەو ببینە ئەی یار
کە چۆن ئەم کەشتی‌یە سەرخۆشەی ژیان
پێش ئەوەی لەنگەر بگرێت
دەریاوانەکەی دەخنکێت !!
بگەڕێوەو ببینە ئەی یار
کە من چۆن لەناو جێگایەکی پەرپووت دا
سێوێکی کرچ دەکرمێنم !!
کە من چۆن لەبەر شەرمنی تۆ
نوتفەکانی خۆم دەخنکێنم
لەبەر پرسیارەکانی تۆ
فاریزەکانم ڕاو دەنێم
وەرەو
بە لۆگاریتمی عیشقێك ئاشنام کە

کە خاڵی بێت لە کەرت و ڕەگ و تەقسیم
بە چەقی بازنەیەك دا بڕۆ
کە نیوەتیرەکەی لە منەوە کێشرابێت و
تووانەکانم دووجای بەیداغێك بکە
هەڵکردنی ئەو بەیداغە لە گشت وولاتێك قەدەغە بێت
لەژێر ڕەگی ژمارەیەکدا دەرمبهێنەو
ئەستونم کە لەسەر زیندانی ڕاستەهێڵێك
چونکە ئەمشەو
ئەمشەو .... بەحوزنەوە دەگەڕێمەوە نیو کوچەیەکی
پەنهانی مناڵیم
ئەمشەو .... بەزاکیرەی با دەگەڕێمەوە سەر
یەکەم حەرفی زوبانم
من لە ئیشراقی سپێدەیەکدا
بەرەو مەغریبێکی غەمگین ڕێگام تەی کرد
لە تەمتومانی عیشقێك دا
بەرەو بیابانی غەزەل خۆم ئاودیوو کرد
من لە بەهارێك هەڵاتم و
بە پاییزێکی زەردەڵ خۆم ئاشنا کرد
دە سا ئەی یار
نەعرەتـــــــەت بێت نەعرەتــــە

ئەی فاحیشەترین پاکیزە

ئەی بێ مەعریفەت ترین دۆست

ئەی عەلامەتی جەهل

چونکە ئەمشەو

ئەمشەو .... من بۆ ئەوە نەهاتبووم

تەمەنناى مردنێك بكەم

هەموو كەسێك پەی پێ ببات

من بۆ ئەوە هاتبووم

دواى پیر بوونم بگەڕێمەوە منالێم‌و

مێرووله‌یەك ڕزگار بكەم لە گومان و

گەڵا وەرین لەبـــیر درەخـــــتێك بەرمەوە و

بەفر بارین لە زاكیرەى شاخ نەهێلم !!

ئیتر بۆ خەزانى خۆم نەبینم

لەكاتێكدا پاییزى تۆ بێباكە لێ ى

بۆ تەجـــــەللاى بەفـــــرێك نەكەم

زستانى تۆ خەمسارده لێ ى

تۆ تەماشا !! چ ڕۆژگارێك تۆى كرد بە دەیـجوورترین شەو !!

تۆ بڕوانە !! چ بارانێك تۆى كرد بە خاكێكى سووتاو !!

تۆ سەیركە !! چ گومانێك تۆى كرد بە هەستێكى یەقین !!

نەعرەتەت بێت نەعرەتە

ئەی كوندەپـــــــــەپووى پیر

ئەی عەلامەتی جەهل

ئەی بێ مەعریفەت ترین دۆست

نەعرەتەت بێت .... نەعرەتە !! ...

لەوسەری کۆلأنی عەشق چاوەڕێم کەن !!

" کیژێك له دەریاوە دێتەوە، چنگی پڕکردووە له مەرجان‌و
گوێچکەماسی، کەچی عەشقی لێ وون بووە "

منێك كه باغەوانی عەشقم

بەیانیان

بەگۆزەیەك لە موحیببەتەوە

دێمەوە ناو باغچەی تێك ڕامووسانو

ئێوارانیش لێوەكانم تەڕ دەكەم

بە قریوەی پێكەنینی ئەو كچەی

لە دەریاوە دەگەڕێتەوەو

چنگی پڕدەكا لەمەرجانو

منیش پڕ دەكا

لە بۆنی باخەڵی پڕ شەرمی خۆی !!!

منێك كه شەوانم

هێدی هێدی

لە گۆشەیەكی چڵكنی مەیخانەیەكدا

بەسەر دەبەم

گوناهبارم

چوون دەزانم

پڕم لە نووری موحیببەت

یان بەدەم هەنسكی گریانی كیژێكەوە

دەخووسێم، !!!

دەسا ئەی شۆخ

من سەر بە نەسلی چ عەشقێكم

پڕم لە شەوقی چرا

یان

" لێوان لێوم لە وەڕسی و خاڵی خاڵی لە بارانی ڕوانین ئەم شەو "*

ئەمە چ تەنهاییەكە ئەی خودا؟!!

منێك بەو پەڕی هەرزەیی مەوە

دەچمەوە سەر كۆڵانەكانی سەرەتای پێكەنین و

وانەكانی مردن دەخوێنم، ....

خودایە

خودایە بمدەرێ دەستێكی سارد

ببەخشە پێم هەستێكی ساختەو پڕ گومان

خودایە پڕم كە لە سووتان بە دیار عیشقێكەوە

كە دوایین پشكۆو خەڵووزی

لە كوانووی مندا سوور دەبێت

خودایە بە یارو ئەو چەپكە گووڵەی دەستی بڵێ

لەو سەری كۆڵانی عەشق چاوەڕێم كەن

ئەوە منم بە پاڵتۆیەكی ڕەشەوە

---

* ناوی شیعرێكی برای شاعیر كاك بەرزان هەستیارە..

دەسووتێم‌و

کەسێك نی یە بۆنی قرچانی لەشم کات

ئەوە منم هاوار دەکەم

ئەی گۆڕی لاتەریك‌و چەپەك

نەفخی هەستانەوەم بژەنە ئەی مەرگ

با عەندەلیبێك نەیەت

خەراباتی عەدەنم بۆ تەفسیر بکات

بەسەمفۆنیایەکی سەقەت

با فلوتێکی شەکەت

غەریزەکانی جەستەم هەلا هەلا نەکات

بە ئیقاعێکی عەجوول

با نەسیمی زیکرو تەهلیلەی دەروێشێك

لە خیابانی مەلەکووتێکەوە هەڵنەکات‌و

عەرشی خودا بتۆرینێت

دەسا ئەی شۆخ

وەرەو لەم مەوسمە بڕوانە

تۆ دەپرسیت

ئەمە چ مەوسمێکە ئەی خودا؟؟ !!

منیش دەڵێم

مەوسمی غرورە سەحەر گیان

مەوسمی غرور

ئینجا دەڵێم هۆ سەحەر گیان

گەر بۆت کرا

چی دی مەهێڵە

سەوڵ بدەم لە قەیاغێك لە مێژە کوون بووە و

ئاوی تێدەچێت

چی دی مەهێڵە

مەست‌و سەرخۆش بم بە حەشیشێك

نەسلی بگەڕێتەوە سەر دەریا

چونکە تا ئێستاش

من شووناسی خۆم نازانم

نازانم من موسافیرم یان موهاجیر ؟؟

من شەڕکەرێکی دۆڕاوم یان موجاهید ؟؟

نازانم من سەر بە نوتفەی زەندیقم

 یان لە دوای

 ئاه و حەسرەتی زاهیدێك لە دایك بووم ؟؟

ئیدی تۆش ئەی شۆخەکەی تەنیشت دەریا

تۆش ئینقیلابێك تەجوید مەکە

کە دزینی حیکمەتی زەخرەفەیەك

لە مورشیدێکی یەخسیرو گومڕا

تەبريك دەكا
تەقسی مەزهەبێكی هیلاك
تەقديس مەكە
كە كفرێكی موتەشەريد لە مەعبەدێكی كەسيرەدا
حونجەی دەكا
تۆ جومجومەی ئەو خورافاتە بشكێنە سەحەر گيان
كە جەستەم نغرۆ دەكا
لە خەڵوەتی پڕ لە عەدەمی دەروێشێك
سەدەفی ئەو جادووگەرە بشكێنە
سەحەر گيان
كە مەغزایەكی نی یە بۆ تەفسيرەكانی ئاشووب
چوون لەمەو دوا
من فەتحی تۆ دەكەم ئەی شۆخ
نەوەك داگيرت بكەن
من جەنگاوەری تۆم ئەی فيردەوس
نەوەك ئەهريمەن
شەرحێكی نابووت بكا بە مارشی غەزەل بۆت
ئێ ی سەحەر گيان، چاوەڕێم كە
خۆت‌و چەپكێ گوڵی سوور
چاوەڕێم كەن
چاوەڕێم كەن هاكا گەيشتم !!
چاوەڕێم كەن !!

منم قه‌له‌ڕه‌شێكی حه‌زین!!

(پێشكه‌ش بێت به‌ تۆ ئه‌ی ئه‌و مه‌خلوقه‌ی ژیانت خۆش ناوێت)

من لەبیرمە
چاك لە بیرمە کەنەفتێکی بە ئەتك بووی
نێو شەوێکی لیخن بووم
من لەبیرمە
چاك لە بیرمە بە هەزاران فرسەخ
لەو دیو تخوبی نواڵەی پیرە شاخێکەوە
وەك گەواڵە هەوری هاوین هەڵکورمابووم
من لەبیرمە
چاك لە بیرمە کە تیماری زەخمی من
بە زاکیرەی شمشاڵێکی حەزین
لە کوچە و خیابانێکی پەنهاندا دەکرا
ئەو ڕۆژە دێ ... خاترجەم بە ئەو ڕۆژە دێ
کەخۆڵەمێشی ڕۆحی منی پەژمووردە و غەمگین
تەنها بە بای خەزاندا گوزەر دەکات
دەنێو سەیلی ئازارو تاڤگەی برین ..
من مەخلوقێکی زاهید بووم
تاجو سەوڵەجانم تووڕدا و
فیرقەی دەروێشانم گرتە بەر
عەسایەکم هەڵگرتو
هەلهەلەی زیکرم کردەسەر

من هەنکە هەنکی شەپۆلو
شەقار شەقاری ڕۆحێك بووم
وەك گەڕیدەیەکی بێ فەڕ
وەك فاحیشەیەکی غەجەر
وەکو کرمێك سەنگەسار بووم !!!
هاوڕێیانم..... گوێ ڕادێرن بۆ ئازارم
ئێستا منم ...
منم جەستەیەکی نەفرین
منم پیاوێکی کەسیرە بردوو
منم تەفرەو فریوو خواردوو
منم شەوێکی زەمهەریر
منم خوناوڕێژ بە دەردی ژیان
من بووم دەریایەك لە خەمو گریان
منم پەڕەندەیەکی بێ باڵ
قەقنەسو ڕەش داگەڕاو
منم ئاشوبو قەلەڕەش
منم سەرمەست ... ئاشوفتە حاڵ
منم گرفتار بە دەردی ژیان
منم تۆفانو تەمتومان
منم پەرپوت ... هەمیشە نووستوو

منم پشکۆیەکی نێو کوانوو
ئای خودایە ئەمە چی بوو ئەم ئازارە
من هەوایەکی نەسیم بووم
مەرگی نیلۆفەرم هێنا
من چرکە ساتی هەڵدێر بووم
بە کۆڵێك قەهرەوە
لە هەورازدا بەرەو نشێو تل بوومەوە
ئای هاوڕێیان .....
چ خیانەتێکی گەورە بوو ژیانی من
بێ مروەت بوون بەرامبەر بە هەنسکی من
وەك غانیمید(1) منتان کردە گارسۆنێكو
وەك تەنتەلوس (2) ڕەشتان کردبوو بەختی من
ئای خودایە ئەمانە
چ نەرجسییەکی لەخۆ بایی‌و
چ خود ئەڤینێکی گرگن بوون
ئێوە نەقاشی عەکسێکی زێباو
هونەرمەندێکی بە ویقارو
گیتارژەنێکی مەست نەبوون
ئێوە خێڵی شەڕفرۆش‌و
ڕاوچییەکی بەد فەڕو

زێباکوژێکی بێ غەم بوون
ئێوەی نێو کالیبتۆسەکان حەسرەتی یەقین نەبوون
ئێوە ئەفسوسی وجودو شالۆرێکی بێ خوێندنو
ئێوە زەلکاوی کینە بوون

دیسکریپشن:-

1- غانیمید : ئەولاوە یۆنانی یە بوو کەزیۆسی خوداوەند بازێکی نارد تاوەکو بیفرێنێ‌و کردی بە ساقی‌و مەیگێڕی خوداوەندەکان.

2- تەنتەلوس : بە پێ ی ئەفسانەی یۆنانی، ئەومرۆڤە برسی یە بوو، کە هەرگیز لقی درەختێکی پڕ بەرووبووم لە دەمی نزیك نەدەبۆوە، تەنانەت ئەگەر خەریك بووایە بیخواردایە ئەو کاتە ڕەشەبایەك لقەکەی دوور دەختستەوە.

تێبینی :-

ئەو دوو ناوەی لە پەراوێزەکاندا ئیشارەتی پێکراوە، (بدر شاكر السیاب) لە دیوانی (المعبد الغریق) دا بەکاری هێناون.

ئاسمان پرتەقاڵی یە، وەك مۆز !!

ئینترۆ دەكشن یان پریفەیس: شانۆنامەیەكی ئەبسۆردە (عەبەس) لە هەمان كاتدا بارگاویو ڕەنگڕێژ كراوە بە چەند وێنەیەكی سوریالی، دەتوانرێت ناوی لێ بنرێت بەزمە ساتێكی تراژیدی و خۆی لە یەك دیمەندا دەبینێتەوە لە وانەیە كەس نەچێت بۆ نمایشی ئەم شانۆیی یە بەڵام تاوەكو سەخافەتی ژیان زیاد بكات، ئەم شانۆیی یە بەردەوام لە هەمووماڵێك دا نمایش دەكرێت....

ناوونیشانی شانۆیی یەكەش لە ناوی شیعرێكی (پۆڵ ئێلوار) – ەوە میتافۆر كراوە (كە شاعیرێكی سوریالی بووە) بە ناوی ((خاك شینە وەك پرتەقاڵ))............

من لەناو چیرۆکەکەی خۆمدا دیارم هەرچەندە دەم و چاوی خۆشم

بڕنم

(فرانتز کافکا)

گەمژەکانی ناو ئەم تێکستە :

قەیتان :/ کوڕێـــکی تەمەن 25 ساڵ، دەرچووی زانـکۆ یە، ژنی نـەهێنـاوە .

واتەرپەمپ : / کوڕێکی تەمەن 25 ساڵ، دەرچووی زانکۆ یە، ژنی نەهێـناوە.

عەلاگە : / کوڕیـــّکی تەمەن 25 ساڵ، دەرچووی زانـکۆ یە، ژنی نەهیـّناوە .

M : / گارسۆن، کوڕێکی تەمەن 25 ساڵ، دەرچووی زانکۆ یە، ژنی نەهێنـــاوە .

پێشکەشە بە:

(د. فەرهاد پیرباڵ) تاکە مرۆڤی سوریالی لەناو کورد دا ....

دیکۆر :

لەسەر شانۆ دیمەنی باڕێك بەدی دەکرێت، سەر مێزێکی نێـو باڕەکـە بـە جۆرەکـانی مەشـروب و مـەزە و نێرگەلـە ڕازاوەتـەوە، بـەدەوری مێزەکـەدا چوار کورسی لە شێوەی چوارگۆشەیەك دا دانراون، کورسی یەك بـۆ قـەیتان یەکێکی تـر بۆ واتەرپەمپ ئەویتر بۆ عەلاگە، کورسی چوارەم کەسـی لەسـەر دانەنیشـتووە چاوەڕێش مەکـەن تـا کۆتـایی شـانۆیی یەکـە کـەس لەسـەری دابنیشێت، گڵۆپێکی کزی نارنجی لە نێو باڕەکەدا دەسووتێت، لە سەر ڕەفەی لای گارسۆنەکەوە تەسجیلێك ئیش دەکات کە شریتێکی بۆشی لەسـەرە واتـە کـەس گـوێ ی لـە هـیچ نـی یـە، تەنەکەیـەك خـۆڵ لـە تەنیشت مێـزی سـێ هاوڕێکە دانراوە، پشتی ڕەفەی لای گارسۆنەکە هەموو جۆرەکانی مەشروبی تێدایە، هەرسێ کوڕە گەمژەکە هەریەکەی کراسێکی سپی و پانتۆڵێکی ڕەش و هێلەکێکی شینیان لەبەردایە، وەکو ئەوە وایە کە یـەکێکیان بەرامبـەر بـە دوو ئاوێنـە دانیشـتبێت، گارسـۆنە گەمژەکـەش بـە پـێ ی پـەتی وبـە سـکی ڕووتی یە، تەنها بە دەرپێ کورتێکەوە یە بەڵام خاولی یەکی بەستووە بەناو گەڵی یـەوە کارەکتـەرەکان کەسـیان سـەرخۆش نـین، بـەڵام بەدەسـت ژیانـەوە گیریـان خـواردووە و قسـەی حەلـەق و مەلـەق دەکـەن تـا کۆتـایی شـانۆیی یەکەش کەسیان سەرخۆش نابن لەبەر قسەی زل و بێ مانا ....

"دیمەنی یەکەم و کۆتایی"

قەیتان : کوڕینە ئەوەندە خەوتوومماندوو بووم !!

عەلاگە : {ڕوو دەکاتە قەیتان} دەتوانیت کرێکاری بکەیت، بۆ ئەوەی کەمێك بحەوێیتەوە .

واتەرپەمپ : {ئەمیش ڕوو دەکاتە قەیتان} یان دەتوانیت لە بیاباندا ڕاوە ماسی بکەیت .

عەلاگە : گرنگ ئەوەیە ئیشەکەی کەمێك داهاتی هەبێت . {یاری بە پەنجەکانی دەکات} .

واتەرپەمپ:{بێ ئەوەی لە ژیانی دا ڕۆژنامەی خوێندبێتەوە ڕوو دەکاتە عەلاگە} : بێ گومان ڕۆژنامەکانی ئەمڕۆ باس لە گرنگی ئەو ئیشە دەکەن .

عەلاگە: باشە واتەرپەمپ ئەمە چ ڕۆژ نامەیەك باس لەوە دەکات .

واتەرپەمپ : ڕۆژنامەی هین ...... کوڕە ......ئەمە ...... ناوی چی یە {دەکێشێت بە سەری خۆی دا}.....
ئا .... ئا .... هێلکەو ڕۆن بە دۆشاوی خورما .

عەلاگە : ئەی باشە تۆش بۆ ناچیت ئیشێکی لەوەی کاك قەیتان بدۆزیتەوە واتەرپەمپ گیان ؟!

واتەرپەمپ : {ڕوو دەکاتە عەلاگە} : عەلاگە گیان خۆ من وەکو مستەر قەیتان واستەیەکی گەورەم نی یە.

عەلاگە : {دەست دەخاتە ژێر چەناگەی پاشان بە واتەرپەمپ دەڵێ} : ئەی باشە بۆ نایەیت بۆ لای من ئیشێکت بۆ بدۆزمەوە ؟!
{بێ گومان عەلاگە فەنی خۆشی بێ ئیشە ئەگینا نە ئەچوو بۆ ئەو بارە بۆ قسەی زل}

واتەرپەمپ : ئیشی وەکو چی ؟! {لە کاتەدا گارسۆنەکە دێت و دەڵێت ؛ کاکە هیچتان پێویست نی یە؟!}

قەیتان : با، زەحمەت نەبێت ناوت چی یە ؟!

عەلاگە : {ڕوو دەکاتە قەیتان} من دەیناسم ناوی (M) ە .

قەیتان : M چی یە ؟!

عەلاگە : حەرفی (M) بە ئینگلیزی..

واتەرپەمپ : {بە گاڵتە پێ کردنەوە ڕوودەکاتە گارسۆنەکە} پف لەو ناوە حیزە، باشە هەتیو ئەوە ناوێکی خۆشتر دەست نەکەوت ؟!

M : باوەڕ بکەن لەم ڕۆژەدا ناوی خۆش نەماوە !! بەتەمام بیگۆڕم، باشە ئەی ناوەکانی خۆتان بەخۆش ئەزانن ؟!

قەیتان : {ڕوو دەکاتە گارسۆنەکە} بەتەمایت ناوەکەت بکەیت بە چی؟!

M : بەتەمام بیکەم بە دەبڵ M ((M M)) .

عەلاگە : پف لەو ناوە .

واتەرپەمپ : منیش دەڵێم پف لەو ناوە .

قەیتان : منیش دەڵێم پف لەو ناوە .

M : خۆشم دەڵێم پف لەو ناوە .

قەیتان : {ڕوو دەکاتە هەموویان} کوڕینە ناو گرنگ نی یە گرنگ ئەوەیە بلووزەکەی ڕەسمی پشیلەی تێدایە {بێ گومان گارسۆنەکە بەسکی ڕووتی یە، ئیتر پشیلەی چی و بلووزی چی و قسەی حیزی چی؟!} ..

عەلاگە : قەیتانی پێڵاوەکانیشی پانە زۆر شازە {بێ گومان گارسۆنەکە بە پێ ی پەتی یە ئیتر قەیتانی چی و قسەی حیزی چی؟!} ..

واتەرپەمپ : بۆینباغەکەشی گوڵ گوڵە {لەم کاتەدا گارسۆنەکە زویر دەبێت و دەچێتەوە شوێنەکەی خۆی و تەسجیلەکە دەنێت بە گوێچکەی ڕاستی یەوەو کاسێتە بۆشەکەی لەسەرەو دەست دەکات بە گریان و بەدەنگی بەرز هاوار دەکات : ئەوەیە گۆرانی} ..

قەیتان : {سەری سووڕ دەمێنێت و دەڵێت} : بەڵام من گوێم لە هیچ نی یە ..

واتەرپەمپ : منیش..

عەلاگە : بەخوا منیش..

M : کوڕینە وەڵلاهی خۆشم گوێم لە هیچ نی یە کاسێتی بۆشی لەسەرە ......

قەیتان : {گارسۆنەکە بانگ دەکات حەوت جار} M...... M ......
M...... M...... M...... M......M

{بەڵام گارسۆنەکە بە هیچ جۆرێك وەڵام ناداتەوە} ..

واتەرپەمپ : { ڕوو دەکاتە گارسۆنەکە} ئەوە قەیتان لەگەڵ تۆی نی یە ؟! بۆ وەڵام نادەیتەوە ؟!

M : تاوەکو یانزە جار نەڵێت ((M)) وەڵامی نادەمەوە !!

قەیتان : {ڕوو دەکاتە M } باشە ئەوە حەوت جار ووتوومە (M) ئێستا سێ جارم ماوە ..

M : نەء، چوار جار..

عەلاگە : {ڕوو دەکاتە قەیتان} ڕاست دەکات هەتیو گزی لێ مەکە ..

قەیتان : {ڕوو دەکاتە واتەرپەمپ} ئەم عەلاگە بێ ئەخلاقە هەرچی مەشروعی من هەیە فەشەلی پێ دەهێنێت ..

قەیتان : {چوار جاری تر دەڵێت **M**} **M** ...... **M** ......**M** ......**M**

M : {بەڕوویەکی خۆشەوە ڕوو دەکاتە قەیتان} بەڵێ گیانەکەم ..

واتەرپەمپ : {ڕوو دەکاتە گارسۆنەکە} لەگەڵ تۆی نەبوو بەقوربان..

عەلاگە : {ئەمیش ڕوو دەکاتە گارسۆنەکە} خۆ هەر تۆ ناوت ((**M**)) نی یە دراوسێ یەکی ئێمەش ناوی ئێفە ((F)) ..

قەیتان : {ڕوو دەکاتە عەلاگە} ئافەرین مامۆستایەکی زانکۆم ناوی BMW بوو ..

واتەرپەمپ : { ڕوو دەکاتە قەیتان و عەلاگە} بە پۆزێکەوە :/ باپیری منیش ناوی BKC بوو بەلاّم هەر زوو فیشەکی پێ نەما {ئینجا دەست دەکات بە گریان}..

قەیتان : باشە ئەمڕۆ چەندی مانگە ؟!

عەلاگە : شلەی فاسۆلیا زۆر خۆشە ..

واتەرپەمپ : بزنەکەمان بەنزینی تیا نی یە ئەگینا پیاسەیەکی خۆشمان دەکرد {بێ گومان درۆ دەکات ئەگەر بزنەکەشیان بەنزینی تێدابێت ئەوا پیاسەیان نەدەکرد چونکە سویچەکەی بە باوکی یەتی} ..

عەلاگە : یەك شیش کەباب بە حەوت دینار..

قەیتان : ئەسەف بۆ ڕۆژێك دەخۆم کە قەلەکان هێشتا وەکو ئەمڕۆ ئەوەندە نەبوو بوون بە قەل **واتەرپەمپ** : باشە ساڵی پار چەند بەهاری تێدا بوو ؟!

عەلاگە : سی و شەش هەزار دۆنم زەوی چەند پەتاتەی تێدا دەڕوێت؟!

واتەرپەمپ : {لە خۆیەوە دەست بۆ بوتڵێك بیرەی تۆبۆرگ ڕادەکێشێ} سەیری ئەم مەنجەڵە ڕەشە دەڵێ ی بەفری کەلی خانە..

قەیتان : کەواتە ئاسمان پرتەقاڵیە وەك مۆز .

عەلاگە : دوێنێ نیوەڕۆش دنیا گەرم بوو لە زووڕنا دەچوو ..

واتەرپەمپ : من دەڵێم ئەم بارە جۆلانەی تێدایە !!

قەیتان : تیای نییە ..

واتەرپەمپ : تیایەتی..

قەیتان : تیای نی یە..

واتەرپەمپ : تیایەتی..

قەیتان : تیای نی یە..

واتەرپەمپ : تیایەتی..

قەیتان : تیای نی یە..

واتەرپەمپ : تیایەتی هەتیو ..

قەیتان : تیای نی یە هەتیو ..

واتەر پەمپ : تیایەتی سەگباب ..

قەیتان : تیای نی یە سەگباب ..

واتەرپەمپ : کوڕە وەڵلا تیایە تی ..

قەیتان : کوڕە وەڵلا تیای نی یە ..... {خەریکە دەبێتە شەڕیان عەلاگە ناهێڵێت و دەڵێت} : هەردووکتان ڕاست دەکەن خۆی لە ڕاستی دا تیایە تی بەڵام ڕێ ی تێدەچێت تیای نەبێت چونکە ئەگەر جوڵانەی تێدابێت ئەوا جزمەی ناو بەفری تێدا نی یە ..

قەیتان : ئێستاش دەڵێم تیای نی یە .....

واتەرپەمپ : ئێستاش دەڵێم تیایەتی ....

عەلاگە : ڕێك بکەون ئەوەندەتان فەرق نی یە ....

قەیتان : { پەنجە دەکێشێت بە چەناگەی خۆی داو سەیری سەقفەکە دەکاتودوو جار واتەرپەمپ ماچ دەکات} با بێینەوە سەر باسەکەی پێشوو ئەوە باسی چیمان دەکرد ؟!

واتەرپەمپ : {ڕوو دەکاتە قەیتان} گووتت، کوپێك شیر بەشی چەند منداڵی قووله ڕەش دەکات ؟!

قەیتان : ئافەرین .... ڕاست دەکەیت .... گووتم : دار هەڵبڕە بن باڵت دەر دەکەوێت..

عەلاگە : دەست هەڵبڕە پۆلیسێك ئەسیرت دەکات !!

قەیتان : باشە لەم دونیا بەرینەدا زەلامێك نیە هێلکە بکات ؟!

عەلاگە : مانگایەك نی یە گۆرانی بڵێت ؟!

واتەرپەمپ : قالۆنچەیەك نی یە عود لێبدات ؟!

قەیتان : {ڕوو دەکاتە M و دەبینێت M ئاقڵانە دانیشتووە بێ ئەوەی هیچ جووڵەیەکی کردبێت بەدەست ئیشارەتی بۆ دەکات و بە پێکەنینێکەوە دەڵێت :} گارسۆنم نەدیوە سەرمەقولات لێ بدات ؟!

عەلاگە : وا دیارە دەیەوێت ڕۆمانێك بنووسێت .

واتەرپەمپ : {ڕوو دەکاتە عەلاگە} ڕێی تێدەچێت قسەکەی تۆ بێت بەڵام من وای بۆ دەچم هەوڵ ئەدات ئەو برنجەی کەساڵی پار خواردوویەتی بە قوزەڵقورتی بێت دەیەوێت هەرسی بکات !!

عەلاگە : کام برنجەیان ؟! ئەمریکی یەکە ؟! یان تایلەندی یەکە ؟!

واتەرپەمپ : مۆزەمبیقی یەکە..

قەیتان : {ڕوو دەکاتە گارسۆنەکە} دەك ..... نەمریت ..... گارسۆنەکەمان هەمیشە بەدوای داهێناندا دەگەڕێت..

M : {لە دواوە هاوار دەکات} قوو ...... قوو ...... قوو ...... قوو ......

قەیتان : ئەوە چی یە گارسۆنەکەمان هەمیشە بەدوای کەڵەشێردا دەگەڕێت ؟!

عەلاگە : هەندێك جار کەڵەشێر بەدوای گارسۆنەکەمان دا دەگەڕێت بۆ ئەوەی .... ئحم ....ئحم {هەرسێکیان دەست دەکەن بە پێکەنین}..

واتەرپەمپ : باشە بۆچی کەسمان سەرخۆش نابین {بەدڵنیایی یەوە لە سەرەتای شانۆیی یەکە تا کۆتایی یەکەی کەسیان مەشروب ناخۆنەوە}..

قەیتان : ئەم ساڵ جەژنی لەدایك بوونم نەکرد .

M : پاژنە هەڵکێشی باش گرانە {ئەم حیوارە بەدەنگی بەرز دەڵێت} .

واتەرپەمپ : باشە بۆچی کەسمان سەرخۆش نابین ؟! من تێناگەم!!..

قەیتان : وەرزشکارێك حیزبێکی دروست کرد .

عەلاگە : دیکتاتۆرێك گوڵ دابەش دەکات .

واتەرپەمپ : پەپوولە ی ئەم وولاتە شیلەی RBG دەمژێت ..تڕحێو..
{یەك جرت لێ ئەدات}

M : {هاوار دەکات} گۆرانی بێژمان هەیە کەڕوو لاڵە..

واتەرپەمپ : نازانم بۆ سەر خۆش نابین، بەشەرەفم یەکێك دۆعای لێ کردووین .. تڕحێو تڕحێو لەم دۆعایە ..

M : {بە پۆزێکەوە دەچێتە لایان} دەتوانم برنج هەرس بکەم بێ ئەوەی سەرمەقوولات لێ بدەم ...

عەلاگە : برنجە مۆزەمبیقی یەکەش؟!

M : بەنگلادیشی یەکەش..

واتەرپەمپ : باوەڕناکەم..

عەلاگە : منیش باوەڕناکەم..

قەیتان : {ڕوو دەکاتەM} عەلاگەو واتەرپەمپ بەو زیرەکی یەی خۆیان باوەڕ نەکەن وەڵڵاهی منیش باوەڕناکەم !!!

M : خۆ عەیب نی یە خۆشم باوەڕناکەم !!

قەیتان : {دیسان ڕوو دەکاتە M} باشە حسابەکەمان بۆ بێنە با بڕۆین .

واتەرپەمپ : وابزانم (١٤٩) دینار دەکات جەماعەت ...

عەلاگە : تۆ بڵێ(٤٥٠) دینار {لەو کاتەدا گارسۆنەکە(٤٥٠) دینار دەدات بە عەلاگە و دەڵێت ها کاکە ئەوە ٤٥٠ دینار و خواحافیز، ئینجا دەڕواتە دەرێ، ئەوانیش لە ناو خۆیاندا یەکی (١٥٠) دینار بەش دەکەن .

قەیتان : دەبووایە بمان گووتایە هەزار دینار .

عەلاگە : بۆچی ؟

قەیتان : چونکە گارسۆنەکەمان موعامەلەی خۆشە !!

واتەرپەمپ : بانگی بکەینەوە، پێ ی بڵێین پارەکە نوقسانی هەیە؟؟

عەلاگە : نا.... قەیناکە .... خوانەیبڕێت ....

قەیتان : هەزار جار خوانەیبڕێت....

واتەرپەمپ : باشە ئەوە منیش لەبەر خاتری ئێوە لێ ی خۆش دەبم، بەڵام باشە بۆچی کەسمان سەرخۆش نابین ..تڕحێو تڕحێو سەرخۆش نابین..

(لەو کاتەدا گڵۆپە نارنجی یەکە دەکوژێتەوەو شانۆیی یەکەش کۆتایی دێت).

نەهلستیەتی ئۆپتیمیزم لە سروودەکانی یاخیبوندا !!

شیعر لە سادەترین شوناسیدا وەڵامێکە بۆ پرسیارە بێ وەڵامەکان یان وەکو **پۆڵ ڤالێری** دەڵێت :ـ شیعر ئەو بێدەنگییە یە کە دەیهێنینە قسە لە

ساتە وەختێکدا شیعر لای **کۆڵن ولسن** ئیلهام نییە بەڵکو دەبێت تۆ سەربکەویت بۆ لای یان **ئیدیس ستۆیل** — دەڵێت (شیعر جێگەی پەپوولەو شێری تێدا دەبێتەوە)، **بۆدلێریش** پێیوایە : شیعر گەڕانەوەیەکی دەستی ئەنقەستە بۆ منداڵی .

سرودەکانی یاخیبوون ناوی ئەو کۆمەڵە شیعرەیە کە شاعیری لاو (**هێمن حەمە جەزا**) لە دوو توێی بەرگێکی ماتەمدا ئەم ساڵ بەچاپی گەیاندووە، شاعیر لە دوا لاپەڕە دا ئەم کۆمەڵە شیعرە پێشکەش بەو کەسانە دەکات کە لەدەست سبەینێی دووبارە یاخیدەبن، پێدەچێت ئەم یاخی بوونە لەو یاخیبوونە جوانە بچێت کە - **ئەلبێر کامۆ** - ی گەورە بیریاری وجودی باسی لێوە دەکات .

لەم کۆمەڵە شیعرەدا ڕەشبینی پانتاییەکی بەرین و جوگرافیایەکی فراوان بۆ خۆی دەستەبەردەکات، ڕەشبینییەك شاعیر لەسەرەتاوە **کیرکیجارد** ئاسا هاوار دەکات : من کێم ؟! چی دەکەم لێرە ؟! ئەگەر دەورێکم پێدراوە،

هاتووم دەرهێنەر ببینم !! یان وەکو **ئەدامۆف** دەڵێت : بەهیچ جۆرێك ئینتیمام بەم ژیانە سەخیفەوە نییە .

هێمن وەك ئەندازیارێکی کارامە توانیویەتی بە شێوەیەکی جیۆمێتری فیگەرەکان ڕێکبخات و کارەکتەرەکان بەسەر یەکدا بتوێنێتەوە و دەمامکەکان نەهێڵێت، لەگەڵ خوێندنەوەی هەر شیعرێکیدا خوێنەر هەست بەهارمۆنیکای ڕستە میوزیکی یەکان دەکات .

هێمن بەیەکەم بەرهەمی تەجاوزی زۆرێك لە شاعیرانی پێش خۆی کرد شاعیرمان زۆر لە مێژە دەنووسێ و هیچی نەگەیاندووە بە ئێمە و

نووسەرمان زۆر بووە بە شیعر دەستپێکردووەو شیعر لە گێژەنەکانی خۆیدا ونیکردووە، هەروەکو چۆن (**شێرزاد حەسەن**) لە جوانترین ئیعترافیدا دەڵێت :ـ بەشیعرحەیای خۆم بردو بە چیرۆك ئەو ئابڕووە تکاوەم کڕییەوە .

ئەم کۆمەڵە شیعرەی **هێمن** دوازدە شیعری یاخی و بێزار لە خۆ دەگرێت کە بۆ هەریەکێکیان کەم تا زۆرێك هەست دەکرێت لەژێر کاریگەری شیعرەکانی **بەختیار عەلی** — دا نووسرابن کەئەمەش شتێکی ئاساییە چونکە (**ت.س. ئەلیوت**) پێیوایە : شاعیری گەورە ئەو شاعیرەیە کە دەنگە ڕەسەنەکانی پێش خۆی لە شیعرەکانیدا دەنگ و ڕەنگبداتەوە، لێرەدا من نامەوێت مۆرکێکی یاخیبوو ببەخشم بە شیعرەکانی **بەختیار** بەڵکو باسی کاریگەریی ستایلی شیعری **بەختیار** دەکەم لەسەر **هێمن**، بۆ نموونە بە ماتماتیك کردنی شیعر لای **بەختیار** لە بەکارهێنانی ووشەکانی پرگاڵ و بازنەو چەقدا دەبینرێنەوە هەروەکو لەیەکەم دێڕی شیعری (**پیاو کوژ و هاوڕێیەتی**) دا دەڵێت :ـ (دۆستایەتی ئاوەژووبوونەوەی پرگالی بچووکی دەستی من بوو، کەهەرگیز نەم توانی بازنەیەکی لێ دروست بکەم) .

لەکاتێکدا **هێمن** لە شیعری (**مەملەکەتە ماتماتیکییەکەی عیشق**) دا دەڵێت :-

ئێستاکە لەناو چەقی خۆم دا
دووبەشی تەواو... یەکسانم !!
بەشێکم پڕە لەتۆو
بەشەکەی تریشم،

لەناو تۆدا ... هەناسەیەکی هێجگار

کورتە !

کاتێك ... خۆم لە تۆ دەردەکەم،

هەر دەکەمەوە تۆو

کاتێك خۆم لەخۆم دەردەکەم،

هەر دەکەمەوە تۆ

هێمن وەکو مامۆستایەکی ماتماتیك بەردەوام دەبێت، تاوەکو ئەم بیردۆزە دادەنێت :ـ

کاتێك سەفەر بەسەر،

من و تۆو خوداو گەردوندا ....

خۆی دابەش دەکرد

هەر دەی کردەوە تۆ !

کەسمان تەریب نەئەبووین

بە خۆمان و

هەمووهەر دەمان کردەوە تۆ !!

-

-

-

من وتۆ لەم مەملەکەتەدا

هاوکێشەیەکین،

مەگەر ...

هەوەسەکانی ماچ و

ماتماتیکەکانی عەشق ...

هاوسەنگمان کەن !

ئەم هاوکێشەیەی **هێمن** باسی لێوە دەکات لە هەمان هاوکێشە کۆمپلێکسەکەی شیعری **(عەشق)** ی **بەختیار** دەچێت کەخوێنەر بۆی هاوسەنگ ناکرێت و تیایدا دەڵێت :ـ

بەیانی دێت و مەرگ دێت و

پاییز دێت و تۆ دێیت و عەشق نایەت

عەشق دێت و بەیانی نایەت و

پاییز نایەت و تۆ نایەیت و مەرگ نایەت

تۆ دێیت و عەشق دێت و بەیانی

نایەتو پاییز نایەت و مەرگ نایەت

تۆ دێیت و عەشق دێت و بەیانی

دێت و پاییز نایەت و مەرگ نایەت

تۆ دێیت و عەشق دێت و بەیانی

دێت و پایز دێت و مەرگ نایەت

مەرگ دێت و بەیانی نایەت و عەشق

نایەت و پایز نایەت و تۆ نایەیت

هێمن لە شیعری_ ڕەشبینیەکانی دایکم لە نێوان فەلسەفەکانی **(با)** و خەتاکانی سەفەر _ دا لەبەشی **(وڕێنەی سێیەم/ ڕابردوو)** دا فریادڕەسێك

بەدی ناکات بۆ ڕزگاربوونی لە تراژیدیاکانی ژیان هەر بۆیە داوالە دایکی دەکات بێتە ناویەوەو پڕی بکات لە مردن، تا دەگاتە ئەوەی بڵێت :ـ

دایکە ... دوا جار،
وەرە ناومەوەو
ئایەتی مردن بە گوێمدا بخوێنە و
تا ئەبەد ناوی سیانیم،
لێبنێ
مردن !
مردن !
مردن !

لە شێوەی ئەم بێئومێدیەش لای **بەختیار** لە شیعری **(ئومێدو پیاو کوژان)** دا بەدی دەکرێت کاتێك دەڵێت :ـ

باسی ئومێدم بۆ مەکە، ئومێد میتاڵێکە بەدەگمەن زرینگەی دێت
منیش بە شارەکاندا دەگەڕام ....
دەمبیست
قومری هێندە بەتام باسی مردنی
خۆی دەکرد
(من باوەڕم بە هیچ نەما)

هێمن هەر لەو شیعرەدا وشەی زەوی ناسی بەکار هێناوە بەڵام لێرەدا لە جێی وێکچوون دوالیزمێك بەدی دەکرێت، **هێمن** دەڵێت :ـ

چ... زەویناسێکی بێ هودەیت !

بەختیار دەڵێت :ـ

بەرەو زانستی دیکە ...
جیۆلۆجیای خۆشەویستی هەنگاو دەنێین

لای **هێمن** زەمەن سفرە و میلی کات – ژمێرەکان وەستاون کاتێك دەڵێت:ـ

نەفرەتم
لەگشت چرکەکانی دەقیقەو
لەگشت دەقیقەکانی سەعات و
لەگشت سەعاتەکانی ڕۆژو
لەگشت ڕۆژەکانی مانگ و
لەگشت مانگەکانی ساڵ و
لەگشت ساڵەکانی سەدە ... کرد !!

ئەم نەفرەت لێکردنە لە زەمەن لە گفتوگۆی نێوان دوو کاراکتەری دەقێکی عەبەسی – **ساموئێل بیکێت** – دا بەناوی **(نهایە اللعبە)** – ەوە بەدی دەکرێت کاتێك کاراکتەری یەکەم دەڵێت : کات چەندە ؟ کاراکتەری دووەم دەڵێت : هەروەکو چۆن باو بووە !! گەر خوێنەر زۆر ڕوو کەشانە تەماشای ڕووداوەکانی نێو ئەم کۆمەڵە شیعرە بکات ئەوا بڕیارێکی سەقەتی داوە، چونکە شاعیر زۆر سەر کەوتوانە لەگەڵی ژیاوەو دەیەوێت وەکو **(گۆستاف فلۆبێر)** پێمان بڵێت :ـ ئێوە هەمووتان قاچ و پوز و سنگی ژنان دەبینن، گرفتی من ئەوەیە پەیکەری ئێسکەکانی دەبینم ....

شاعیر لە شیعری **(من... دیکتاتۆرترین مەخلوق)** دا دەڵێت :ـ

بەبیرم دادێ ... کەمناڵ بووم .....
لەسەرە ڕێی مەکتەبدا،
سەفەرو ڕێگاکانی بەردەمیان بردم

ئیدی ...نەیان گەڕاندەوە !

لێرەدا شاعیر نەفرەتێکی تـر دەکات، بـەڵام ئـەمجارە نـەفرەت لەتەمـەنی منداڵی دەكات، كاتێك ئەو یادەوەرییە ناخۆشەی تێدا تۆمار كـراوە، كەواتـە خوازیار نییە بـە گەڕانـەوەی بـۆ نێـو تەمـەنی منـداڵی، هـەروەكو **سـەمەدی بیهرەنگی** دەڵێـت :ـ (هـەموو كـەس خۆزگـە بەتەمـەنی منـداڵی دەخوازێـت، تەنها من نەبێت) لێرەدا **هێمنیش** دەچێتە پاڵ **سەمەد** .

دوا جار، ئەوەی من مەبەستمە بیڵێم ئەوەیە ڕەنگە من لەسـەر كـەمترین شیعری **هێمن** قسەم كردبێت لەبەر ئەوەی قەڵەمە ناشیەكەم هەر ئەوەندەی پێدەكرێت، خوازیارم ڕەخنەگری بەتوانا ئـەم شـاعیرە لاوە بەسـەر بكاتـەوەو پێی بڵێت :ـ **هێمن** سەرەڕای ڕەشبینی شیعرەكانی، بەڵام دوا ڕۆژێكی گەشبین چـاوەڕێیەتی یـان پێـی بڵێـت : شـیعرەكانی **هـێمن** سـەمفۆنیایەكن مۆزیكاژەنێكی كارامە داینـاون .

تێبینی/

⋆ **وشـەی ئـوپتیمیزم** (optimism) وشـەیەكی ئینگلیزییـەو بـەمانای گەشـبینی دێـت، پـێم وابێـت تـا ئێسـتا هـیچ نووسـەرێك ئـەم وشـەیەی بەكارنەهێناوە، پێمخۆشە گوزەر بكات بەنێو كەلتورو ڕۆشنگەری كوردیدا .

⋆ بۆ زیاتر ئاشنا بوون بە شیعرەكانی بەختیار بڕوانە :ـ بـەختیار عـەلی، كۆی بەرهەمـە شـیعریەكانی ١٩٨٣–١٩٩٨، لـەبلاو كراوەكانی نێوەنـدی ڕەهەند بۆ لێكۆڵینەوەی كوردی.

⋆ لەم نووسینەمدا لە هەناسە كورتیم ببوورن !!

یادداشتەكانی كچێكی تەنها

شـیعر ئـەو جنسـەیە كـەقابیلی تـەنها شوناسـێك نیـە ئەگـەر هـات و شوناسێك درا بەشیعر بۆ ئەوە نییە كەبیكەین بە پاسپۆرتێك بـۆ پەڕینـەوە

لە خاڵی پشكنینی ڕەخنە، بەڵكو بۆ ئەوەیە كەبارگاوی و ڕەنگرێـژی بكـەین بـە خیانـەت . شـیعر لـەدەرەوەی سـنوورو جوگرافیـا و ژینگـەی خـۆی لاڵـەو لەزمان دەكەوێت، ئەوبۆخۆی كۆمارێكە لەدەرەوەی سنوورەكان و ماسییەكە بەهاتنـە دەرەوەی لـەئاو دەمرێـت، شـیعر بـۆلای ڕەگـەزەكانی تـری ئـەدەب ناچێت بەڵكو ئەوە جنسەكانی تری ئەدەبن هەمیشە خوانی بۆ دەڕازێننەوە، دەتوانیت دیاری بدەیت بەشیعر بـەڵام كـەدیاریت لـێ وەرگـرت ئـەو ئیعلانـی مـەرگی خـۆی دەكـات، بـۆ ئـەوەی شـیعر نەبێتـە سـەگێكی گـەڕ پێویسـتە نەهێڵین لەزەلكاودا مەلە بكات .

بـەختیار عـەلی دەڵێـت : (كەدێنـەدەرێ لـە تـەمی شـیعر لەشـیعر زیـاتر هیچی دی نـابینین، كـە لەشـیعر دێینـە دەرەوە لـە شـیعر زیـاتر هیچـی تـر لەگەڵ خۆماندا ناهێنین). نووسەرێكی وەك مۆریس بلانشۆ دەڵێت : (قسـەی شاعیر قسەی كەسێكە كـەخۆی خستۆتە مەترسییەوە) ..... كاتێك دەچینە نـاو شیعری گـەورە لەبـەر غوبـاری وشـە هـەمووومان چاومان كوێر دەبێت، شیعر تاسەر ئێسقان عاشقێكی موغامیرە، شیعر دۆنكیشۆتە بەرامبەر بە ژیان، شیعر مۆزیكات بۆ دەژەنێت بەڵام هەرگیز گوێ لە عەزفی تۆ ناگرێت، ڕۆژێك دێت هەموو ژانرەكانی تری ئەدەب لەناو بۆتەی شیعردا دەتوێتەوە .

(قاوەیەك لەگەڵ ئەودا) ناوی سێهەمین كۆمەڵەشیعری (كەژاڵ ئەحمـەد)ە كەبەرێوبـەرێتی گشـتی چـاپ و بڵاوكردنـەوەی سـەربەوەزارەتی ڕۆشـنبیری لەساڵی 2002 دا بەچاپی گەیاندووە .

لـەم كۆمەڵـە شـیعرەدا واهەسـت دەكرێـت كـە كـەژاڵ بەتـەنها شـیعری نەنووسـیوە، بـەڵكو ڕۆژژمێـری یادەوەریـەكانی كچـێكی تـەنهامان بـۆ دەخوێنێتەوە، كەژاڵ شاعیرە بەڵام لەپاڵ شیعردا كچێكی تەنهایەو دەیەوێت لەپەیوەندی نێوان شیعرو ژیان بڕوانێت، لەڕەشەبا دەپارێتەوە پـەڕەی گوڵ زویـر نـەكات، لـە عیشـق دەپاڕێتـەوە نـەیكات بـە درەختێكـی بـێ سـێبەر، لەهەندێك شوێندا خۆی دەبێت بە شیعرو پێكەوە ئاوێزانی یەكدی دەبن و جیاكردنەوەیان لەیەكدی دەبێتە كارێكی مەحاڵ، ئەی ئەوەنییە لە شیعری (نەهاتوویەك) دا ئـەو تـەنهایی خـۆی بـاس دەكـات : (دێـم و دەچـم ئاوسـم بەنیگەرانی و / شیعرم تەنیا ترە لەخودا ... ل100) .

ئەم تەنهاییە والەشاعیر دەكات لەگازندەیـەكی بەردەوامـدا بێت بەرامبـەر بـە ژیـان، ئـەو تەمـەنێك لەڕاهیبـە بـوون بەسـەر دەبـات و لەچاوەڕوەنیدا پرچی سپی دەهۆنێتەوەو ژیانی خۆی لێوون بووە، نازانێت سەر بـە جنسی نـەوەكانی چ ڕۆژگارێكـە، لـە (دوایـین كـەڤاڵی گـۆڕەدێم) دا بـە ئاشـكرا تەنهاییەكەی بەدی دەكـەیت :ـ (ساڵ بـەو عـەیام / مـن لـەماڵی پـڕ لەنسێی جەوردا هەر / ڕاهیبە بووم / لەچاوەڕوانی هاتنەوەی مەسیح و گۆدۆكانمـدا / پرچی سپیم هۆنییەوە .... ل43) تەماشاكە لەهەمان شیعردا چ وێنەیـەكی هیـە بـۆ ژیـان :ـ (ژیـانم وەك تەوقـەی قـژو / جووتـە نـەعل و / بـۆنی گـوڵاو/ لـە پرسـە ناكۆتاكانـدا لـێ بـەجێما ....ل43–44)

یـەكێك لەخەسـڵەت و سـیما دیارەكـانی شـیعری كـەژاڵ بەرجەسـتە بـوونی چـەمكی (فیمینیـزم) ە، هەنـدێك ڕەخنـەگر پێیانوایـە كـەژاڵ سـەركەوتوو نـەبووە لـە گەیانـدنی ئـەم چـەمكە، بـەڵام ئەگـەر بـەوردی شـیعرەكانی بخوێنینـەوە دەبیـنین زۆر بەئاشـكرا ئـەم مەفهومـە لەشـێوەی كۆنسـێپتێكی ڕادیكاڵدا دەگاتە موتەلەقی چونكە دژایـەتی كردنـی پیـاو لەلایـەن شاعیرەوە

یەکێکە لە میحوەرە سەرەکییەکانی زۆرێك لە شیعرەکانی نێو ئەم کۆمەڵە شیعرەو دوو کۆمەڵە شیعرەکەی پێشووتریش، بەڵام لەهەمان کاتدا شاعیر باس لەعیشق دەکات، عیشق لەگەڵ کێ؟

بێگومان لەگەڵ ڕەگەزی بەرامبەر، ئەمە ئەو دوالیزمەیە کە پانتاییەکی فراوانی لە شیعرەکانی کەژاڵدا داگیر کردووە، کەواتە پیاو دەبێتە پارادۆکسێك بۆ عیشق و کۆنسێپتی فیمینیزم، لەشیعری (لەنیشتمانی تیرۆرا جادەم لە پیاو خۆشترئەوێ) دەڵێت :ـ (خوا بمگرێ / ئەگەر جادەی ژنەخوانەناسەکانم / لەهەموو پیاوانی دنیا خۆشتر نەوێ ...ل60) کەژاڵ ناتوانێت بنووسێت گەر هەست و نەستی پیاو بریندار نەکات، دەتوانین بڵێین کە دەنگێکی دیاری ئەم بوارەیە بەڵام بەتەنها دەنگێك پیاو خۆی موراجەعە ناکاتەوە، ئەفسوس بەیەك (هیرۆسترات) هەموو پەرستگاکان ناسووتێنرێن، ئەفسوس بەیەك (غانیمید) خوداوەندەکان سەرخۆش نابن و تەنها (تەنتەلوس) ێك بەس نییە بۆ نیشانەی بەدبەختی و تەنها (یاکۆڤ ئیڤانۆڤ)ێك کافی نییە بۆ دروستکردنی تابووت، مەخابن بەیەك عەرڕاف

هەموو دەستەکان ناخوێندرێنەوە . شاعیر بەزمانێکی سانا لەدیاردەکان دەڕوانێت، لەم کۆمەڵەشیعرەدا وابەدەردەکەوێت کە شیعر تەنها چالاکییەکی هیومانییە کە زمان دەگەڕێنێتەوە بۆ منالی خۆی لەکاتێکدا جنسەکانی تری ئەدەب زمان بۆ پیری پەلکێش دەکەن، کەواتە لای کەژاڵ لەوشە زیاتر هیچ شتێك وجودی نییە بۆدەربڕینی هەستەکان، ئەمە بەو مانایە نییە کەلە دەرەوەی شعور هیچ شتێك بوونی نییە، بەڵکو مەبەست لەوەیە کەلە دەرەوەی شیعر جەوهەرەکان ئەو جەوهەرانە نین کە دوربینی

شیعر دەیان بینێت، هەربۆیە بەبڕوای هایدگەر زمانی پەتی بریتییە لە شیعر، بۆیە دەبینین هایدگەر لەڕێگەی خوێندنەوەی شیعرەکانی (هۆڵدەرلین) و (تراکل) و(ستیڤان جۆرج) و (رینیە ماریا ریلکە) وە هەوڵ دەدات لە پشت هەر لێکدانەوەو تەعبیرێکەوە بەهایەکی ئیستاتیکی بۆ فینۆمینایەك بدۆزێتەوە کەزمانە، کەواتە زمان ئەو شتەیە کەڕێگا بەبوون دەدات تاوەکو ئامادە بێت لای ئینسانەکان بمێنێتەوە هەر لەبەر ئەمەشە هایدگەر دەڵێت (زمان ماڵی بوونە) . لەم کۆمەڵە شیعرەدا شاعیر منالی دەکاتە سیمبولی جوانی و بەرائەت و کازانتزاکیس ئاسا دەڵێت، (منداڵە بچوکەکەی ناو ناخت مەهێڵە گەورەبێت) ئەوەتا لە شیعری (بچوکێ حەیف گەورە بوو) دا دەڵێت :ـ (دەبینی ؟! / دەبینی چاوەکەم / گەورەبوون چ بەڵایەکە ؟!...ل56) .

دواجار منالی لای شاعیر دەبێتە فەنتازیاو ئەم فەنتازیایەش جەوهەری فۆرم و ستایلی تەکنیك دیاری دەکات .

سوپاس بۆ:-

- ✓ خـاتوو (نسار غـفــور رشـید) کـــه بــەدەستو پەنجــه ڕەنگــینەکانــی ئەم کتێبەی بۆ تایپ کردم ...

تێبینـــی:- لــە کــاتی بــوونی هــەر تێبینـــیو ڕەخنەیــەك لــەبارەی کتێبەکـەوە، خوێنــەری بــەڕێز دەتوانێـت بــەم سـێ ئیمــەیـڵو ژمــارەی مۆبایله پەیوەندی بە نووسەرەوە بکات:-

ئیمەیڵەکان:-

- zimnaco@hotmail.com
- zimnaco@georgewassouf.com
- zimnaco78@yahoo.com

ژمارەی مۆبایل:- **00964 770 141 1077**